

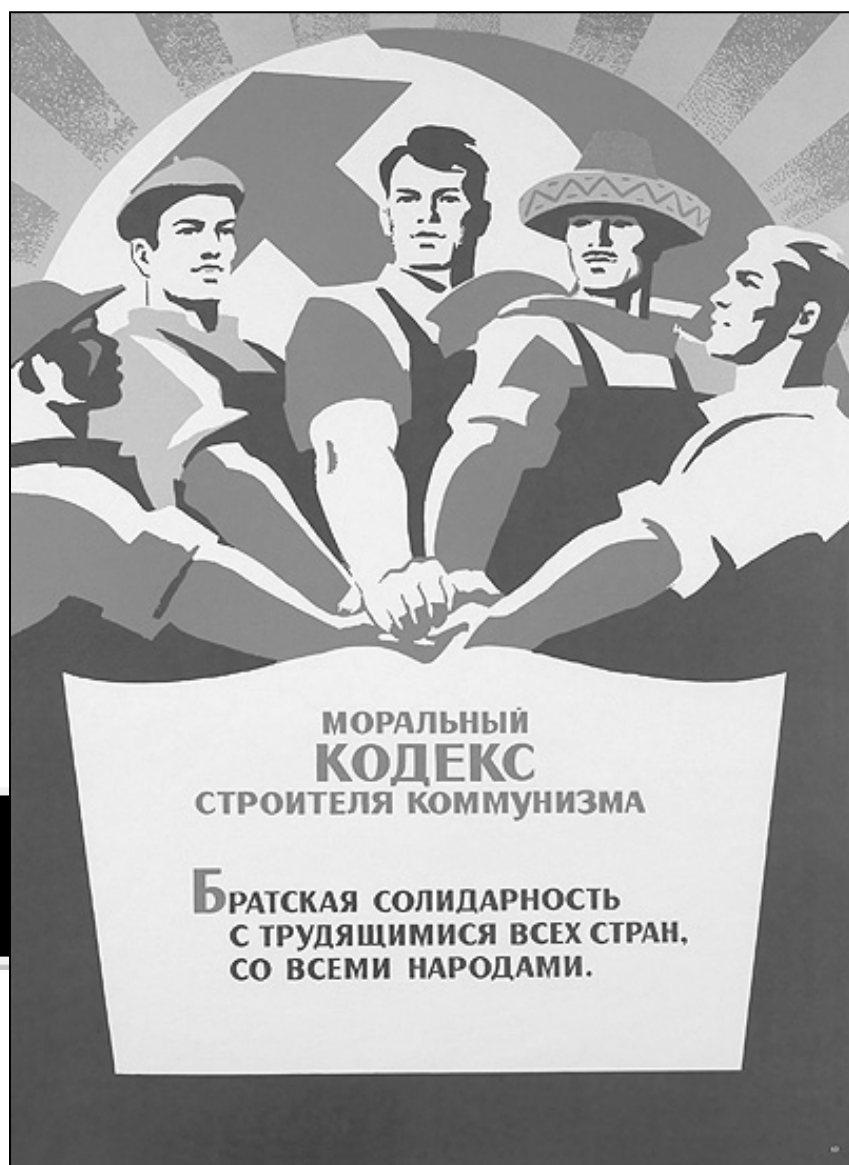
Geneze

I. vydání

Únor 2011.

SLOVO ÚVODEM

S nástupem nového roku přichází nový čas. Čas geneze. Rozkvětu. Pohledme vzhůru do výšin umění. Začneme tedy od začátku, s novým vydáním školního časopisu, který vytváří nadějná mládež, výkvět národa. A jaké by mohlo být lepší téma, nežli krása. Vždyť když se podíváme okolo sebe, všude se alespoň střípek něčeho krásného třpytí. Krásná je příroda, pokrytá nadýchanou vrstvou bělostného sněhu. Krásný je již minulý čas Vánoc. Krásné je ale také vidět, jak mladí lidé tvoří. Tvoří krásné texty, básně, píší o světě, ale i o sobě a o svých životech či zkušenostech. Na následujících několika stranách máte tedy možnost podílet se s námi všemi na genezi. Rozkvětu a znovuzrození časopisu, který má před sebou určitě ještě dlouhou a slavnou dráhu. Hledme tedy společně k zářným zítřkům.

OBSAH:

<u>TVORBA</u>	3
- Projekt 2.E –	
Báseň šaty	4
Kdo jsem?	5
- Exkurze do Nymburka	6
<u>MATURITA</u>	7
- Havran	8
- Dekameron	14
- Médea	17
<u>POEZIE</u>	20
<u>MANIPULACE</u>	25
- Čekání na Godota	26
- Ráno	28
- Čekání smutky nezahání	30
- Básně	32
<u>TÉMA: Krása</u>	33
- Myslím na sen a na poezii	34
- Anorexie	35
<u>ROZHOVOR</u>	38
- Lucie Ehrenbergerová	39
- Nina Nováková	41
<u>ART</u>	45
- Film	46
- Divadlo & kino	48
- Výstavy	49
- Fotografie	50
<u>EXITORIAL</u>	55

TVORBA

B Á S E Ň - Š A T Y

Jak je na Zatlance starým zvykem, neustále něco tvoříme. Malujeme, vyrábíme a pracujeme na nejrůznějších projektech, abychom si zkrášlili naši školu. A o to více se tvoří, když máte na výtvarnou výchovu a český jazyk paní profesorku Ninu Novákovou. Jedním takovým projektem byl nápad právě paní profesorky, nesoucí název „B Á S E Ň - Š A T Y“. O co šlo? My, studenti 2.E, jsme se v rámci výuky českého jazyka, kde právě probíráme poezii, ve spojení s hodinami výtvarné výchovy, pokusili o autorské psaní básní. Zkusili jsme si tak, jak těžké to básníci mají. Téma bylo: SEN. Někdo použil metodu volného verše, jiný zase klasickou formu rýmu. Za sebe mohu říct, že některé básně byly opravdu zdařilé. Následně jsme našimi verši popsali nejrůznějším stylem písma šaty vyrobené z papíru. Výsledná díla si můžete prohlédnout zavěšená na zadním schodišti.

Přemýšleli jste i vy nad tím, čím je pro vás sen? K zamyšlení vám chci představit dvě zajímavé básně právě z dílny 2.E.

S E N

Sen rozplynul se,
den přišel rychle, jak zimní vítr,
s ním i slunce,
slabé, vzdálené,
slunce, jehož paprsky dotýkají se dětské
tváře,
tváře smutné, vyproštěné z ráje,
z ráje dětských snů.

Lucie Bezděková, 2.E

S E N

Co pro člověka může být snem?
Přemýšlím nad tím každým dnem.
Sen je štěstí,
sen je touha,
sen je cíl,
jen vůle pouhá.
Sen je každý den,
když máš důvod se smát.
Sen je každé ráno,
když máš chuť vstát.
Sen je jiskra v očích každého z vás.
Sen je fantazie hluboko v nás.
Sen je pouze odvaha dál hrát,
největší chyba je snů se vzdát.
Sen je naděje a sen je víra,
že jednou přijde čas, kdy zjistíme,
co dokáže sen v nás.

Karolína Bláhová, 2.E

Kdo jsem?

Otázka, kterou si položili studenti 2.E.

Kdo jsem?

Jsem bludné zvíře v pralese,
jsem tančící víla na plese,
co nikdy neusíná.

Jsem velká bílá kočka,
jak padající vločka,
co nikdy neusíná.

Jsem křišťálově bílá,
jsem trvajícím síla,
co nikdy neusíná.

Tereza Ferencová

Kdo jsem?

Jsem stéblo trávy týrané poryvy větru,
jenž proudí krajem bez ustání.
Jsem kapka deště směřující k zemi,
padám a sama nevím kam.
Nevím, kde konec pádu vězí,
však nakonec přec dopadám...

Žaneta Lhotová

Kdo jsem?

Létám světem sem a tam,
zastavím se tu a tam,
jak pírko větrem unášené,
jak list co padá ze stromu.
Kdo ví..., kdo ví..., kde zůstanu?

Karin Kotubejová

Ostře sledovaný Nymburk

Pohádkové městečko, kde se potkává touha zachovat památku na milého obyvatele pana „Há“ s touhou učinit toto místo zajímavým i pro turisty. Hradby a nádherný park, secesní most, který mi utkvěl v paměti, jelikož secesní most jsem si dříve nedokázala představit. A kočky. Typické kamarádky výše zmiňovaného pána, jenž je krmil grilovanými kuřaty. Po zhlédnutí dokumentu a vzpomínce na úžasné Postřižiny se místností rozléhal zvuk šeptající o divákově hladu a chuti na pivo, a tak hodinka rozchodu se zastávkou u pivovaru byla velmi dobrým nápadem. Láhev Postřižinského piva se stala chutnou tečkou za příjemně stráveným dopolednem.

Elizabeth Nováková, 4.C

Jednoho listopadového dne navštívili studenti literárního semináře a semináře stylistiky (tedy naši mladí literáti) malebné městečko Nymburk, rodiště Bohumila Hrabala. Prostřednictvím jejich reflexí se můžeme poohlédnout za touto akcí.

Nymburk

Nymburk je malebné městečko, jen tři čtvrtě hodiny od Prahy. Zrána je velmi tiché a klidné, člověk má pocit, jako kdyby se tam zastavil čas. A hlavně v zimě, kdy všichni se Nymburčané dívají raději zpoza zamíženého okna. Když ale překonáte ten mráz a vydáte se na procházku podél řeky, uvidíte hradby, které dříve obklopovaly celé město. A je tam taky most, který se k těm hradbám vůbec nehodí a který je šedivý a betonový, ale má na sobě staropražské lampy. To se zase lidi nemohli dohodnout, jak by měl vypadat a tak ho postavili, jako když pejsek a kočička vařili dort. A když přejdete ten most a necháte za sebou hradby i kostel i náměstíčko, dostanete se do vilové čtvrti, kde to dýchá, jako ostatně ze všech vilových čtvrtích rodinnou atmosférou. Na tuhle atmosféru koukají Hrabalovy kočky, které tam někdo vyřezal ze dřeva a které, na rozdíl od Hrabala, Nymburk nikdy neopustí.

Barbora Haplová, 4.C

MATURITA

HAVRAN: E.A.Poe

EDGAR ALLAN POE HAVRAN

1) CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA DÍLA

ŽÁNŘ: poezie, romantická báseň

TÉMA: Rozmluva tesknícího milence nad ztracenou milou s havranem (tajemnou silou), konečnost lidské existence

ZASAZENÍ DO KONTEXTU AUTOROVY TVORBY:

Havran je jednou z neznámějších básní amerického básníka a prozaika E. A. Poea. Vydána 29.1.1845 v novinách New York Evening Mirror.

Poe napsal báseň jako ukázkou své tvůrčí metody. K básni vypracoval teoretickou stať, ve které se zpětně dobírá svých uměleckých postupů a úvah. Popisuje vznik básně, krok po kroku se zabývá výběrem tématu, jazykových a básnických prostředků a tím, jak bude na čtenáře působit. Tato stať se jmenuje **Filosofie básnické skladby**.

Nic není zřejmějšího, než že se každá zápleтка, hodná toho jména, musí vypracovati až k rozuzlení, ještě než se vůbec začne psát.

(...)Začnu raději úvahou o účinku. Maje stále na zřeteli. Když jsem se rozhodl předně pro nový a pak živý účinek, uvažuji, bude-li lépe vzbudit jej událostí či tónem a pak hledám kolem sebe (nebo spíše v sobě), jaká sestava události i tónu mi dopomůže vytvořiti účinek.

(...)celé dílo pokračovalo krok za krokem až k závěru s přesností a strohou důsledností početního úkolu.

Nejprve jsem uvažoval o rozsahu. Je-li literární dílo příliš dlouhé, aby se přečetlo na jedno posezení, musíme oželeť nesmírně důležitý účinek, vyplývající z jednotnosti dojmu. (...) Krátkost musí být v přímém poměru k mohutnosti zamýšleného účinku - arci s tou jedinou výhradou, že je naprosto třeba jistého trvání, aby se dosáhlo vůbec nějakého účinku. (...)Došel jsem rázem k pravé délce své zamýšlené básně - totiž k délce asi sto veršů. Ve skutečnosti je jich sto osm.

Další má myšlenka se odnášela k volbě dojmu neboli účinku, který mám vzbudit; a tu rovnou podotknu, že při skládání ve mně ustavičně tkvěl úmysl učinit dílo všeobecně přístupným. (...) Jediným plnoprávným oborem poezie je Krása. (...) Rozkoše nejsilnější, nejvíc povznášející a nejčistší se dochází, jak se domnívám, rozjímáním o krásnu. (...) Když jsem tedy uznal Krásu za svůj obor, další otázka se týkala tónu, jímž se nejsilněji projevuje - a tu jsem ze zkušenosti věděl, že je to tón smutku. Krása jakéhokoli druhu v nejsvrchovanějším rozvoji pokaždé dojí má citlivou duši až k slzám. A tak je smutek ze všech básnických tónů nejoprávněnější.

Určiv si takto délku, obor, tón, uchýlil jsem se k obyčejné indukci a hledal jsem nějakou uměleckou dráždivost, která by mi posloužila při skládání básně (...) Neušlo mi především, že se více než čeho jiného obecně používá refrénu. (...) Libost vyplývá jedině z pocitu totožnosti opakování. Rozhodl jsem se vyvolávat stále nové účinky obměňovaným používáním refrénu - přičemž by refrén sám zůstal většinou beze změny. (...) Čím kratší bude věta, tím snáze jej bude možno obměňovat. A tak jsem připadl rázem na to, že nejlepším refrémem bude jediné slovo. (...) Z toho, že jsem se rozhodl pro refrén, vyplývalo, že bude třeba rozdělit báseň na sloky uzavřené pokaždé refrémem souhláskou „r“, kterou lze nejlépe protáhnout. Určiv takto zvuk refrénu, musil jsem si vybrati slovo, které by obsahovalo tento zvuk a zároveň odpovídalo co nejvíce onomu smutku, který jsem předurčil za tón básně. Při tomto pátrání bylo naprosto nemožno přehlédnouti slovo "nevermore". Dále bylo třeba záminky pro ustavičné používání slova "nevermore". (...) Je nesnáz v tom, jak smířit tu jednotvárnost s tím, že bytost, která to slovo opakuje, vládne rozumem. A tu jsem ihned připadl na tvora nikoliv rozumového, schopného řeči, a samozřejmě se nejprve nabízel papoušek, kterého však vzápětí zatlačil havran, který je rovněž schopen řeči a neskonale víc odpovídá zamýšlenému tónu.

Tím jsem se dostal až k představě zlověstného ptáka havrana, který jednotvárně opakuje jediné slovo "nevermore" na závěr každé sloky v básni smutného tónu o nějakých sto verších. A tu, nespouštěje ze zřetele úsilí o výsostnost a dokonalost, tázal jsem se sám sebe: "Kterýpak ze smutných námětů je podle obecného soudu lidstva nejsmutnější?" Smrt, zněla rovnou odpověď. "Když je těsně spjata s Krásou: smrt krásné ženy. (...) Měl jsem teď sloučit dvojí myšlenku: milence, hořekujícího nad mrtvou milenkou, a havrana, ustavičně opakujícího slovo "nevermore". Jediné přijatelné sloučení bylo to, že jsem si představil, jak havran pronáší ono slovo v odpověď na milencovy dotazy.

(...) První otázka může být všední, druhá už méně, třetí ještě méně a tak dále, až nakonec truchlivost onoho slova vyburcuje milence stálým opakováním z jeho lhostejnosti, takže se zamyslí nad zlopověstností opeřence, který je pronáší, a nakonec se v něm ozve pověřivost a on mu pak nazdařbůh dává otázky docela jiné - otázky, na jejichž rozluštění mu horoucně záleží - pronáší je napolo z pověry a napolo z onoho zvláštního zoufalství, které se kochá sebetřýzněním - v divé rozkoši formuluje své otázky tak, aby mu opakované "nevermore" působilo nejvzácnější, nejnesnesitelnější bolest. Složil jsem si nejprve v duchu vrcholnou neboli závěrečnou otázku, otázku, na kterou bude "nevermore" konečnou odpovědí - otázku, na niž odpověď "nevermore" v sobě zahrne největší možné hoře a zoufalství.

(...) Při stavbě veršů mi šlo o původnost. Rytmus je trochejský - metrum je akatalektický oktometr, který se střídá s katalektickým heptametrem, opakovaným v refrénu pátého verše, a končí se katalektickým tetrametrem. Mám-li to říci méně školometsky - stopy (trocheje), jichž je použito v celé básni, skládají se z dlouhé slabiky, po níž následuje krátká; první verš sloky jich má osm, druhý sedm a půl (nebo vlastně dvě třetiny), třetí osm, čtvrtý sedm a půl, pátý rovněž, šestý tři a půl. Nuže, každého z těchto veršů o sobě bylo už použito dříve a všechna původnost Havrana záleží jen v tom, jak jsem je sestavil ve sloku; nikdo se nikdy nepokusil o sestavu třeba jen vzdáleně podobnou. Působivosti této původní sestavy napomáhají ještě jiné, zčásti úplně nové účinky, vyplývající z toho, že jsem vydatně využil rýmových a aliteračních zásad.

(...)Rozhodl jsem se tedy dát milence do jeho pokoje - do pokoje, který se mu stal posvátný tím, že tam ona často dlela. Nápad, aby se milenec zprvu domníval, že tepot ptačích křídel na okenici je "klepání" na dveře, zrodil se z úmyslu napínat průtahy čtenářovu zvědavost a pak z touhy uplatnit vedlejší účinek, vyplývající z toho, že milenec otevře dokořán dveře do tmy a potom se rozblouzní, že to klepal duch jeho milenky. Noc jsem učinil bouřlivou předně proto, aby se vysvětlilo, proč se havran dobývá dovnitř, a za druhé, aby se odrážela od (zevnějšího) klidu v pokoji. Ptáku jsem dal usednout na poprsí Palladinu také proto, aby se mramor odrážel od peří - rozumí se, že na poprsí mě přivedl právě pták - a poprsí Palladino jsem si vybral předně proto, že nejvíc odpovídá milencově učenosti, a za druhé už pro zvučnost slova Pallas. Asi uprostřed básně jsem si také pomohl působivým kontrastem, abych tím více zesílil výsledný dojem. Tak třeba vstup havrana má ráz fantastický - pokud to jen bylo přípustno, má blízko k směšnu. Vejde "s čepýřením a natřásáním".

(...)Čtenář začíná vidět v havranovi symbol - ale teprve v nejposlednějším verši nejposlednější sloky mu zřetelně vytane, že má býti symbolem truchlivé a neustálé vzpomínky.

Poe zpracovává klasické schéma romantické literární látky:

- v romantismu je častým tématem: vliv nadpřirozené, mrtvolné moci
- postup:
 - 1) Mrtvý vzpomíná na ztracenou blízkou osobu = vstup.
 - 2) Ozývají se zvuky zvenku, ztracená bytost vstupuje do života hrdiny
 - 3) Dialog obou postav. Typické je tajuplné prostředí, čas po půlnoci, bouře,... Objev silného refrénu, který se opakuje a zvyšuje působivost.
 - 4) Vyplývá, že ztracená bytost není mrtvá.
 - 5) Živý umírá / postaví se na odpor.

Poe má velice racionální přístup k tvorbě.

Ve svých dílech řeší existenční problémy. Jeho prózy jsou plné děsu a hrůzy (málokdy z nadpřirozených věcí, ale z lidského jednání). Je to mistr detailu popisu prostředí a stavů lidské duše, který popisuje vnitřním dialogem hrdiny. Vnějškový popis zrcadlí vnitřek postav.

Prostředí: vnitřní prostory se starými předměty, které nesou další význam a funkci.

Dokáže s matematickou přesností dosáhnout geniálního efektu a zanechat tak ve čtenáři předem psychologicky promyšlenou impresi (většinou strachu či hnusu, často ale i humoru a překvapení).

ŽIVOT A DÍLO:

Narozen 1809 v Bostonu, zemřel 1849 v Baltimore.

Americký romantický básník, prozaik, literární teoretik a esejista.

Byl autorem zpravidla fantastických a mystických příběhů a zakladatelem detektivního a hororového žánru.

ŽIVOT: Byl jedním ze tří dětí páru kočovných herců Elizabeth a Davida Poeových. Otec byl alkoholik, matka záhy zemřela. Sestra byla mentálně postižená. Ujala se ho rodina Allenů, s níž žil nějaký čas v Liverpoolu. studoval literaturu na University of Virginia, kde však začal mít potíže s alkoholem a s hráčskými dluhy. Ve finanční krizi se zapsal na vojenskou akademii ve West Pointu, odkud byl kvůli nedisciplíně propuštěn. V roce 1833 získal hlavní cenu na soutěži organizované baltimorským týdeníkem *Saturday Visitor* se svým příběhem *Rukopis nalezený v láhvi*. Vstoupil posléze do richmondského *Southern Literary Messenger* a v roce 1835 se stal jeho hlavním šéfredaktorem. V roce 1836 se oženil se svou třináctiletou sestřenicí Virginíí Clemm. Alkohol a drogy způsobovaly Poeovi intenzivní stavy deprese a později i ztrátu zaměstnání. Roku 1845 uveřejnil *Havrana*, který doslova ohromil tehdejší veřejnost. Poe tedy zažil krátké období slávy a mondénních úspěchů. Jeho alkoholové a drogové dluhy jej však z onoho postavení brzy stačily uvrhnout zpět do zoufalé bída. Poeova smrt byla hodna děl, kterým se věnoval: 3. října 1849 byl nalezen opilý na baltimorském chodníku.

Edgar Allan Poe byl obdarován vysokou inteligencí, byl velice zdvořilý, ale také až přehnaně prudký a divoký.

Již od dětství četl díla Lorda Byrona, Samuela Taylora Coleridge a většinu romantických autorů své doby. Hluběji se rovněž zabýval kosmogonií, přírodními vědami a mysticismem. Tyto své znalosti následně používal při psaní svých děl (např. *Pád do Maelströmu*, *Tisíc druhý Šeherezádin příběh*, *Tři neděle v týdnu*).

Do Evropy se za Poeova života takřka neznámé dílo dostalo především díky překladům Charlese Baudelaira a částečně i Stéphana Mallarmého.

VLIV: Jeho dílo bylo inspirací mnoha pozdějších autorů (z nichž jmenujme asi nejznámějšího Arthura Conana Doylea a jeho kultovního hrdinu Sherlocka Holmese, jehož podoba je výrazně ovlivněna Poeovou postavou výjimečně inteligentního detektiva Dupina) nebo svou vědeckou přesností popisu F.M. Dostojevského. Jeho pravým dědicem a pokračovatelem se však stal Howard Phillips Lovecraft, který v Poem ražené cestě pokračoval do ještě extrémnějších zákoutí hrůzy a hnusu. Jeho vliv je přítomen také v britské moderní literatuře (zasáhl i do široce populárního díla Joanne Kathleen Rowlingové).

Mnohá z Poeových děl byla nejen zdramatizována, ale i zfilmována a převedena do komiksové podoby.

DÍLO:

Sbírky básní: *Tamerlán a jiné básně*, *Al Aaraaf*, *Tamerlán a menší básně*, *Básně (1831)*, *Havran a další básně (1845)*

Samostatné básně: *Upaluje*, *Euréka*, *Zvony*, *Eldorádo*

Sbírky povídek: *Grotesky a arabesky (1839)*, *Černý kocour a jiné povídky (1843)*, *Povídky (1845)*

Nejznámější povídky: *Jáma a kyvadlo*, *Maska červené smrti*, *Zlatý brouk*, *Předčasný pohřeb*, *Černý kocour*, *Pád do Maelströmu*, *Vraždy v ulici morgue*, *Zrádné srdce*,...

FORMA, VYPRAVĚČ:

Vypravěčem je lyrický subjekt, tudíž je báseň psaná v ich-formě.

CHARAKTERISTIKA HL. HRDINY, VZTAHY POSTAV:

Lyrickým subjektem je zhrzený milenec, který ztratil svou milovanou, krásnou dívku, Lenoru. Je to vzdělaný člověk (tomu nasvědčuje socha Pallas Athény, kterou má ve svém pokoji). Je noc a on blouzní v horečkách. Poté, co se u něj nečekaně objeví nezvaný host, havran, a usadí se právě na soše Pallas Athény, začne mu klást různé otázky. Havran ale jen mechanicky opakuje stále a totéž: „Nevermore“ (v češtině „už víckrát ne“). Havranovi klade otázky až do té doby, než dospěje ke konečné, nejbolestnější otázce, zdali se někdy se svou milovanou Lenorou ještě někdy uvidí. Odpověď mu způsobí ještě větší, nevratný smutek.

Další postavou je havran. Poe zvolil toto zvíře, protože chtěl nějakému tvoru vložit do úst právě to jediné opakující se slovo „Nevermore“ a nechtěl, aby to byl obyčejný papoušek. Havran je zvíře tajemnější, strašidelnější. Do místnosti přilétá jako obyčejný pták, následně se z něj ale stává hrdý motiv osudu. Také v očích lyrického subjektu vyroste a jeho odpovědi jsou stále působivější a nesou více významu.

KOMPOZICE, ČAS:

Děj básně se odehrává o půlnoci. Kontrast tvoří tmavá krajina venku a světlý interiér domu. Kontrastů nalezneme v básni více (je to typický prvek pro romantismus): např. Havran je černý, symbol přírody a její nevyzpytatelnosti x usedá na bílou bustu Pallas Athény, symbol moudrosti, rozumu a vzdělanosti. Havran ale sedí výše, což značí, že příroda je vždy výš než lidský rozum. Lyrický subjekt klade havranovi otázky. Nejprve se mu to zdá až vtipné a táže se ledabyle, poté se ale ptá na čím dál tím víc bezvýhodnější dotazy, které mu činí větší a větší bolest. Báseň tímto postupem graduje až k poslední nejpálčivější a nejtíživější otázce, na kterou dostává nevratnou, bolestnou odpověď. Nelze to vzít zpět, a to můžeme vysledovat z posledního havranova „Nevermore“, když se lyr. subjekt ptá, jestli někdy havran odletí pryč.

JAZYK, STYL:

Báseň je členěna do 18 slok vždy o 5 verších. Dohromady je tedy tvořena 108 verši.

Rytmus: trochejský.

Metrum: akateltický oktometr, který se střídá s katalektickým heptametrem = první verš sloky má 8 trochejů, druhý 7 a dvě třetiny, třetí 8, čtvrtý 7 a půl, pátý také 7 a půl, šestý má 3 a půl (= katalektický tetrametr)

Rým: většinou je schéma takové:ABCDDD. Rýmy se vyskytují i v rámci jednoho verše.

Básnické ozdoby: Časté používání epifory (=opakování slov nebo slovních spojení na koncích veršů), zvláště pak na konci každého verše slovní spojení „a pak už ne“ (v originále „Nevermore“), refrén. Havran je do jisté míry personifikován. Libozvuk je docílen opakováním některých slov či slovních spojení, což jim také dodává větší důraz. Báseň není příliš metaforická ani jiným způsobem zatěžkaná.

Jazyk: Báseň je psána velice srozumitelně. Občas se v ní vyskytnou již zastaralé tvary slov, které se v dnešním jazyce příliš nevyskytují, jako jsou na příklad přechodníky či jiné archaismy.

2.) OBECNĚ KULTURNÍ A HISTORICKOLITERÁRNÍ KONTEXT DÍLA:

CHARAKTERISTIKA SMĚRU =ROMANTISMUS:

Umělecký směr konce 18. stol a první třetiny 19. stol. Za kolébku evropského romantismu je považována Anglie.

Události, které ovlivnily romantismus: Francouzská revoluce a napoleonské války, hnutí Děkabristů. Obecně touha po osvobození, vzpomínky na bývalou samostatnost a boj za ní. Stěžejní prvky romantismu: cit, individualita, prožitek a duše.

Vznikl jako protipól racionalismu osvícenství a strohosti klasicismu, který byl ovlivněn antikou. Také jako reakce na hluboký rozpor mezi realitou a humanistickými ideály, které proklamovala Velká francouzská revoluce.

Odrážel prohlubování protikladů mezi individuem a společností, ideálem a skutečností, uměním a životem.

Proti rozumu staví iracionální cit, proti touze znát touhu prožít. Typické jsou též iracionální mystéria, tajemství a fantazie.

Inspiroval se historickými událostmi a exotikou.

Impulz pro vznik romantismu dala dvě umělecká hnutí. Prvním byl německý *Sturm und Drang*, které se snažilo zasáhnout čtenářovy city. Tím druhým byl *gotický román*, který rozpoutal vášně pro tajemno a středověk a zároveň působil na čtenářovu představivost.

Romantici žijí podle svých ideí a dávají společnosti na vědomí svůj nesouhlas s jejím uspořádáním, například tím, že se toulají, chovají se nezvykle apod.

Romantický hrdina:

- Je projekcí autorových názorů.
- Je nepřizpůsobivý, protože se neztotožňuje s průměrem.
- Často osoba s neznámou minulostí. Tajemný, rozháraný, nezařazený do dobového kontextu.
- Bojuje za lásku, svobodu, svobodu názorů, vlast, národ, volný průchod citů. Vyniká vůlí, nemívá nadpřirozené schopnosti. Vymyká se průměru a je v konfliktu se společností.
- Miluje někoho, koho by milovat neměl, proto končí tragicky.

Literatura zachycuje melancholii, stesk (oblíbený termín spleen - trdomyslnost, smutek) a boj jednotlivce proti společnosti.

Oblíbené **motivy** byly osamocení, noc, nebezpečí, tajemství, stesk či cesty. Oblíbená prostředí a místa: divoká příroda, lesy, hory moře, tajuplné prostředí. Exotické destinace.

Základní technika: kontrast.

Žánry:

- Píše se hlavně poezie – dost prostoru pro vyjádření emocí, méně svázána pravidly logické výstavby.
- Vzniká žánr básnická povídka = **poema** (Lyricko-epická skladba, 1 dějová linka, nechronologické vyprávění – děj spíš jen naznačen, většina prostoru věnována lyrice, např. Máj, E.Oněgin,..)
- Oblíbený je historický román, historické drama.

DEKAMERON: Boccaccio

Giovanni:

- básník, prozaik, dky svému otci měl přístup ke královskému dvoru, setkával se s Petrarcou a dalšími humanisty
- ve svých teoretických pracích se věnoval Dantovi (Život Dantův a 60 výkladů Božské komedie)
- dílo poměrně rozsáhlé: Dianin lov, Filocola, Elegie o paní Fiamettě
- vystudoval práva, ale nebavilo ho to, odmala psal, často cestovali
- přísní rodiče: otec florentský obchodník
- velký odpůrce středověku, hlavně se chtěl věnovat konkrétním věcem, tomuto světu, ne mystice, energická touha po životě
- stáří: myšlenky na posmrtnou odplatu a kritika humanismu + zavržení vlastních uměleckých děl

char.um.směru: renesance (14.-16.stol.)

- vznik 13.stol, Itálie
- důvěra v lidský rozum, odmítá neotřesitelnost církve (snaha o reformaci + proti středověku odvracení zájmu od Boha ke člověku)
- návrat k antice
- vzkvétá obchod, rozvoj přírodních a astronomických věd, vynález knihtisku
- racionalismus, antropocentrismus
- humanismus: životní styl
 - humanus=lidský
 - podpora rodiny
 - vzhlíží v antice k řečnictví a ciceronské latině
 - ad fontes=k pramenům
 - svobodné jednání a myšlení, ale podle antického vzoru jedná ve prospěch společnosti =>oběti pro dobro společnosti
 - individuální zkušenost

Dekameron:

- středověk:
 - vnější stavba, symbolické číslo 10
 - symbolická jména vypravěčů (autor=Pamfilio-všechnomilující + jeho láska=Fiametta-plamen, milostný zápal, milenka)
 - motivy
- renesance:
 - realistický přístup ke světu
 - nadhled postav
 - snaha lidí uchopit svůj osud
 - víra v možnost pochopit zákonitosti přírody rozumem
 - sexuální (milostná)témata: nevylučuje se náboženství a pohlavní život (přirozenost)=>vyjádření nové morálky
 - satirována středověká morálka – souložící kněží
 - individuální povaha, ne podle rodu/urozenosti
 - inspiruje se a čerpá z antické/latinské literatury
 - řeší mezilidské vztahy
- er-forma
- soubor 100 novel
- rámcová novela
- nadosobní vypravěč
- fce: pobavit, rozptýlit
- zakázáno na Tridentuském koncilu (1573)
- 2 roky před smrtí se B. zřekl D.
- postavy:
 - 7 paní (18-28 let, krásné, urozené, vybrané mravy, počestné) + 3 mladíci
 - hrdinové příběhů: rytíři, králové, královny, měšťané, duchovní, řemeslníci, sedláci, vznešené dámy, šibalové
 - povaha některých postav je provokativní
 - král nemusí být chytřejší než sluha + může si nechat poradit
 - vrstvy se mísí

- děj a kompozice:
 - rámcová kompozice
 - motiv útěku lidí před morem do Florencie: 10 dní příběhy na různá témata, každý den volí téma král/královna
 - 1. a 9. den bez tématu, jinak hlavně mezilidské vztahy a milostná témata
- Jazyk a styl:
 - záměrem pobavit=>slovní hříčky
 - opisy, motivy a obrazy blízké lidovému prostředí
 - erotika, satira proti duchovním, šlechtě, měšťanům
 - nejen komično i tragično a patos
- Okolnosti vzniku díla:
 - Mor: 1348 – Evropa - tenkrát se věřilo, že smích a veselí napomáhá při léčbě a je prostředkem proti nemocem duše i těla=>smutek přivolává smrt
 - + zábava: únik od hrůzné každodennosti
- Vliv díla:
 - Český překlad: Hynek z Poděbrad
 - Při protireformaci vytlačováno (Tridentský koncil)
 - zájem se vrací v 19.stol
 - film: P.P. Pasolini (1970)
 - ovlivnil Chaucera, Rabelaise, Shakespeara

Barbora Haplová, 4.C

Médeia - Euripides

1.) CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA DÍLA:

- **ŽÁNŘ:** Drama – antické, klasické
- **TÉMA:** nevěra, zrada, pomsta
- **ZASAZENÍ DO AUTOROVY TVORBY:**
 - Napsal původně 92 dramát, dochováno 18.
 - Hry: Alkésis, Médeia, Hippolytos, Andromaché, Hekabé, Trójanky, Foiničanky, Bakchantky, Heléné, Šílený Heraklés, Hérakleovci, Élektra, Hiketides, Ión, Ifigénia v Tauridě, I. v Aulidě, Kyklóps (satyrské drama)
 - Píše okolo 50 let. Nejstarší hry jsou datovány kolem roku 438 př.n.l., nejmladší 408.
 - Druhy Eurípidových tragédií: nenalezneme příliš mnoho jednolitých tragédií, stavebně skvostně vyvážených.
 - Užíval dramatický tvar již ustálený, s jistými pravidly a zvyklostmi. Byla to mytologická tragédie (látka z bohatství řeckých mýtů – byly divákům známy -> nemusí sledovat obsah). Věnoval se autorovu přínosu ke známému tématu a kvalitám jeho zpracování. Vybíral méně známé tragédie.
 - Postavy: Přivádí je do situací, které neznám e z tradičního podání mýtů (-> vlastní Eurípidova invence). Vytvářel zcela nové hrdiny. Lidé, jací ve skutečnosti jsou (dobří i zlí, milují i nenávidí, soucitní, nelitostní,...). Časté postavy žen, které se dopouští přečinů proti morálce a páchají zločiny. Zároveň tyto ženy hájí (útočí na nerovnoprávné postavení ženy) Postavy nejsou černobílé, osvětloval jejich motivy, hledal i u záporných postav jejich kladnější rysy. Realistické zobrazení -> provokace současníků.
 - Bohy nevyřadil ze svých tragédií úplně, ale dával jim většinou záporné role. Nechával určit samotného člověka podíl na svém osudu, nastoloval jeho podíl odpovědnosti za své činy a nechával postavy uvědomovat si své povinnosti a práva.
 - Kládl otázky a nutil diváka, aby si na ně odpověděl sám. Vše dělal šokujícím způsobem – vybíral amorální témata, útočil na divákův cit, předváděl scény plné hrůzy, napínal do krajnosti. Rozvracel navyké stereotypy, zasahoval na citlivých místech. Nenutil jen prožívat, ale také myslit.
 - Zároveň dovedl být humorný a používat ironie (i ve scénách vážných) -> předchůdce komedie.
 - Prostřednictvím jeho tragédie vstoupila na řeckou divadelní scénu láska.
 - Ožehavá témata: vášeň, láska, slabošství, proradnost, zbabělost
 - Důležitá hudební stránka. Sbor ustupuje do pozadí, plní složitější úkoly (může být i hl. postavou, sdílet plány, komentátorem, účastní se děje)- složité rytmizované lyrické písně
 - Chór překládá časové problémy děje do nadčasové dimenze a neosobně je reflektuje (kolektivní zkušenost)

- **CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA AUTORA:**

- Eurípidés:
 - Narozen na Salamíně. Dvě možnosti životopisu (neví se přesně)
 - Za svého života nebyl příliš úspěšný (dobil jen několika vítězství v soutěžích). Byl parodován (Žáby) a napadán, že řeč jeho hrdinů není dostatečně velkolepá a nemohou být vzorem občanům. Přesto byl krátce po své smrti kanonizován a ukazován jako klasik a mistr dramatu. (viz Poetika)
- **FORMA, VYPRAVĚČ:**
- **CHARAKTERISTIKA HL. HRDINŮ, VZTAHY POSTAV:**
 - Médea: Dcera krále Aitéa, vnučka boha Héliá, znalá kouzel. Pomůže Iásonovi k získání zlatého roucha. Použije při tom různých kouzel, zavraždí i vlastního bratra. Do Iásona se na první pohled zamilovala. Mají spolu dva syny. Poté co se dozví, že ji Iáson opustil a hodlá se znovu oženit, začíná se mstít. Vymyslí nejstrašnější mstu – zabije Iásonovu snoubenku, jejího otce Kreonta i své děti. Tím způsobí utrpení jak Iásonovi (rozvrátí celý jeho rod), tak i sobě. Zničená odjíždí na vozu taženém draky do Athén, kde bude pod ochranou panovníka Aigea, plná zoufalství a samoty.
 - Uražená, ponížená žena. Obětovala svému milovanému vše. Stává se kvůli němu psancem bez ochrany. Nerezignuje, když je podvedena, ale vzepne se strašlivé pomstě. Tím ale uškodí i jemu, ale hlavně sobě.
 - Vzepření a emancipace ženy (Eurípidés ženám dobře rozuměl a chápala jejich těžké postavení). Médea je strůjcem svého osudu (ne bohové).
 - Iáson: Synovec krále Iolku Peliáse. Na jeho příkaz se musel vypravit s Argonauty do Kolchidy pro zlaté rouno, což byl nesplnitelný úkol. Pomohla mu Médea, kterou si vzal za manželku. Byli spolu 10 let a splodili 2 syny. V Korintě mu ale Krejón nabídl svou dceru, zapudil-li od sebe Médeu. Iáson je slaboch a chce zachovat královský rod. Tím se provinil na bezradné ženě, Médeu, která mu svou pomstou zasáhla nejcitlivější místo. Zůstává sám.
 - Chůva: Varuje Médeu, říká, co je správné a co ne a upozorňuje ji na následky jejích činů. Mimo to uvozuje děj.
 - Kreón – král Korintský. Vyžene Médeu ze země. Na její naléhání (léčka) ji nechá ještě jediný den v zemi. Mezi tím se Médea stačí pomstít.
 - Aigeus – král Athénský. Nechá Médeu pod svou ochranou výměnou za to, že mu Médea svými kouzly dopomůže k následovníkům rodu.
 - Sbor – plní podobnou funkci jako chůva. Doprovází Médeu, varují ji před jejími činy.
- **KOMPOZICE, ČAS:**
 - Schéma klasického dramatu:
 - **Expozice** – uvedení do děje (předpoklady k porozumění ději). Ten představuje chůva ve své promluvě na začátku hry.
 - **Kolize** – zařazení dramatického prvku, rozpor nebo konflikt – vyvolává potřebu jej vyřešit. Iáson se rozhodně opustit Médeu a znovu se oženit. Ta zůstává opuštěná a bezbranná.
 - **Krise** – vyvrcholení dramatu. Médea se rozhodne pro pomstu.
 - **Peripetie** – obrat a možnost řešení. Médea uprosí Kreóna, by ji nechal v zemi ještě den. Naoko se usmíří s Iásonem, aby zaopatřila děti.
 - **Katastrofa** – rozuzlení a očista (katarze). Pomsta – zavraždění Iásonovy snoubenky, jejího otce a dětí.

- Dodržuje jednoty dramatu – odehrává se v jednom dni (během 24 hodin), na jednom místě (před domem, kde žije Médea a Iáson s dětmi, v Korinthu)

- **JAZYK, STYL:**

- Jamb – jako u klasických tragédií (vývoj z dithyrambu a hexametru)

- Prolog – vysvětlení děje

- Hledání nových prostředků, akcent na detail, experimentátor

(VS)

POEZIE

MLADÍ POÉTI:

sice

do pórů těžce vrtala mlha
ne úplná
jen taková co se nese
nad trolejemi
před úsvitem
a daleko
za sluncem a krůpějí
potu
v podpaží

tu velká okna
mě straší
a socha julia zeyera
opět se topí
v listí
a žehrá
na obočí
starých stromů

kam si mě vedeš?
čínský pavilon
nízký březoví
zpuchřelých sedátek
znočnělých
hlasivek?

malomocný hlasem
tvého hrdla
jdeš
až odskakují kameny
a šrotí
v podroušenou zem
tu a tam
epitafy
věčných
loučení

LUKÁŠ ROHÁČ VONDRÁČEK

(nar. 1981)

Po absolvování Gymnázia Pod Vyšehradem studuje Literární Akademii Josefa Škvoreckého. V letech 2005-2006 byl recenzentem divadelní rubriky Hospodářských novin. Překládá z angličtiny.

nahlas

na dračku kazisvět
mezi světlem omšelého
kyvadla
a lopatnickým
mozolem
prsteníčku

do stínu spěcháme
do šera měsíce
a pustiny strunných
nástrojů
šemetný topánek
vlídný karabáč
dráždivý paroháč
jen dojemný
tlak iluzí
přesně
na míru
že neprojde ničím
natož pak dveřmi
vlastního pokoje

zmítání
pulců
v okurkový láhvi
je méně úděsný
než přežvýkaný osud
věčnou
nápovědou
co dělat

nemyslíš?

JIŘÍ WEINBERGER

(nar. 1946)

Absolvoval matematicko-fyzikální fakultu UK. Textař, autorsky zaměřený herec a esejista, spoluautor i aktér literárně-hudebních kabaretů; Knižně vydal básnické sbírky *Povídá pondělí úterku* (1995), *Ach ty plachty, kde je mám?* (1996), *Na konci chřipky je krásně* (2005), *Kroky po krách* (2006) a prózu *Jakápak smůla? = What bad luck?* (2004). Uspořádal a přeložil výbor básní Ogdena Nashe *Kdyby Ogden uměl česky – Chat if Ogden could speak czech* (2006). Je též autorem textů písní ke hře *Myška z břiška* v Divadle v Dlouhé (2007). Od něj vybírám ukázky z básní, které tvořil v letech 2008 – 2009.

XXX

Nechlubím se cizím peřím.
Že umírám, neuvěřím.

XXX

Mezi zuby mu zíval lev
když jsme tančili sólo
byla jsem jeho víno i zpěv
smál se mi na celé kolo.

Mezi zuby mu zíval lev
mezi zuby mu zíval
lev který chlemtal mlíko a krev
ale teď říká jen byl bych býval.

Mezi zuby mu zíval lev
který mě kdysi vzýval
to kdysi s dneškem nesouvisí
povečeřel a neposnídal

Zůstal mi po něm
jen ten smích
smích jako ozubené kolo
smích jako sníh v nebesích

Homeopatické pólo.

XXX

Pochopil jsem sebe sama
pochopil jsem svoji hru
nemám postel s nebesama
jedu někam na tygru

Bouře nad hlavou mi řadí
obloha má tvoji tvář
stroboskopem stromořadí
obrací se kalendář

Za roletou této bouře
pozře léto černý chřtán
kouřem přilne roura
k rouře
mrtvé oko dokořán

Pochopil jsem sebe sama
pochopil jsem svoji hru

XXX

Ví to každá kapka
kde je oceán
Aby nám čaj nevytekl
máme sklo a porcelán

Ví to každá kytka
každý v lese list
odkud zlaté slunko září
že nezáří ze všech míst

Nikdo z lidí neví
co se stane když
tiše se zasníš a
usneš a spíš

STARŠÍ POÉTI:**ZROZENÍ FILOZOFIE**

Zděšeně na mě civí ovečka na lukách,
Jak na prvního z lidí; v očích se zračí strach.

Pohled má nakažlivý; jsme tu jak ve snu, ach;
Jako bych prvně spatřil ovečku na lukách.

ze sbírky Palma Kužel (Beránek měsíc)

**PLNÍCÍ PERO PODPORUJÍCÍ
KULTURU**

Idylu, jež se požaduje,
Plnící pero podporuje.

Míří, jak předpis káže nám,
Vždy zlatým hrotem
k výšinám.

Po čtyřech skákat, člověče,
Štáva z něj všecka vyteče.

Plnící pero proto nos!
(Rozuměj: Pro svůj lidský
vznos.)

Ze sbírky Šasi (Beránek
měsíc)

Christian Morgenstern**V ŘÍŠI INTERUPCE**

V čarovné říši Interrupce
Zlatý mír pochovávají:

Čárka a tečka ze své funkce
Středníkům trubců spílají.

Hned vytváří se ve mžiku
Svaz k potírání středníků.

Kdo uhýbá však z politiky,
Jsou (jako vždycky)
otazníky.

Kol středníků, jež hořce
lkají,
Hned závorky se zavírají

A nadto, takto lapeny,
Jsou v uvozovkách drženy.

A šupky hupky – minus zde
je
A ze života odečte je!

V úžasu zří na nebožtíky
Zpět vrátivší se otazníky.

Však běda! Nová bitva tu je,
Pomlčka čárku atakuje –

Protne jí krk jak zabiják –
Takže ta hned – a právě tak

(jak jeho k smrti ubili)
Co středník padne po
chvíli!...

Tiše teď nesou ke
hřbitovu
Druh ten i onen
k jejich rovu.

Co zbylo z pomlk,
s hroznou tíží
Mlčky se v černém
vzadu plíží.

Vykřičník řeč má nad
hrobem;
Dvojtečka dělá
mládenečka.

Pak v obyčejném
tvaru svém,
těžce jsou nazpět
čárka, tečka,...

Ze sbírky Šasi
(Beránek měsíc)

Václav Hrabě

NADĚJE

Uhnáni časem a okolnostmi
sedíme na břehu
mříží
téhle první
a poslední hospody
a čekáme na hodinu
otvírání
Vyzáblé nebe
nad městem má
zelenou barvu
naděje

Pojď! Ještě jednou to můžeme zkusit
Město je jako rozstříhaná hvězda
Je tak krásná noc že i svatý na mostě má
horké tváře
Pojď! Ráno pro tebe ukradnu červánky
a přinesu ti je místo růží
Zhasnu každou lucernu za tebou
aby se nikdo nemohl zamilovat
do tvého stínu
Až budeš spát půjdu a po všech mořích
sesbírám slzy které ti uplavaly
Jestli chceš vyměním své sny za hezké šaty pro
tebe
Jestli to ovšem vůbec někdo koupí

Prší teplý déšť klopýtá po dlažbě
Jako tvá láska po tvém odmítní

JAM SESSION

Přišel. V černém baloňáku, zmáčený a prostydlý.
Paruku a vyšívaný frak odhodil na židli.
Pak udusil cigaretu. Na piano sáh!
„Dovolte mi představit se: Jmenuji se Bach!“

Jsem bez peněz. Jako vždycky. Za kafe a jeden štok
Budu s vámi chvíli hrát. A třeba twist! A třeba rock!
Nečekal, až někdo kývne. Dupnul čtyřikrát –
A pak začal dole v basech tenhle chorus hrát.

To byl chorus o životě, o slávě a o hladu, o slávě a o
hladu,
Jak hrál, aby králi spravil po večeri náladu.
Jak je těžké napsat rychle pro biskupa mši,
když ti tluče na dveře exekutor a vši.

Jak je krásné chodit městem, když zavřeli hospody,
A v hlavě ti něco zpívá a není to z náhody.
Jak je možné přežít krále, císaře a říše,
I když nemáš na činži, i když ti kručí v břiše!

Dohrál, dopil, rozloučil se. Řekl: „Je čas k návratu.
Ráno musím být zas klasik. Zaplaťte tu útratu.
Až vás budou strašit KRÁSOU, z které padá prach,
řekněte, že za kafe hrál tohle s vámi Bach!“

Blues

MANIPULACE

Samuel Beckett – Čekání na Godota aneb ocitáme se v podobné situaci?

Esej

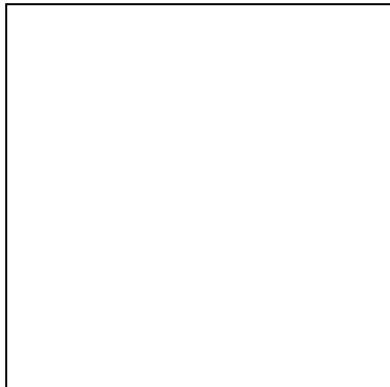
Každý z nás na něco čeká. A když konečně dostane to, po čem si myslí, že celou dobu touží, zjišťuje, že to pořád ještě není ono a čeká dál. Většina z nás neví na co, mnozí si to ani nepřipouští. A má to naše čekání nějaký smysl? Jistěže má. Ačkoli by se na první pohled dalo říct, že ne. Kupříkladu dvojice tuláků Vladimír a Estragon čeká na Godota. Co je to, řeknete si. Kdo to propána je ten Godot? Ale když se ponoříme do jejich situace, uvědomíme si, že my sami dychtivě toho tajuplného pána vyhlížíme. Každý na jiném místě, v jiném čase, s jinými lidmi.

Tenhle Godot je ale zapeklitá postava. Není to chlápek, který vám ukáže směr, kam se ubírat nebo vysvětlí důvod, proč jste vůbec na světě. Spíš než řešení představuje naději. Naděje je neopomenutelná součást života. Potřebujeme ji. Stejně jako vzduch a vodu, abychom se nezalkli, nescvrkli a nezmizeli nadobro ze světa živých. Jsou ale chvíle, kdy máme pocit, že nás veškerá naděje opouští a ponechává napospas krvelačnému osudu. Takové chvíle provázely i autora dramatu Čekání na Godota Samuela Becketta. Pokud si je přiblížíme, možná lépe pochopíme jeho volbu témat.

Samuel Beckett se narodil 13. dubna 1906. Do doby přetrvávajícího pesimismu konce 19. století, doby přetahování velmocí věstící první světovou válku. Beckett z dobře situované rodiny úspěšně vystudoval, poté sám přednášel. Život mu nekomplikovala jen složitá doba, ale i deprese, které ho na čas přivedly do psychiatrické léčebny. Pak přišla válka druhá. Beckett angažující se v odboji se musel ukrývat před nacisty. Útočiště našel v malé vesničce Roussillon na jihu Francie. Válka byla pro Becketta impulsem k sepsání několika románů a také jeho nejznámějšího kusu, Čekání na Godota.

Celou jeho tvorbu prostupují podobná témata, klade si podobné otázky a hledá odpovědi. Píše o neschopnosti komunikace jedince a společnosti, zamýšlí se nad otázkami víry a smyslu existence, bezmocnosti či rezignace. Dvojice typu Vladimíra a Estragona se v jeho tvorbě neobjevuje jen jednou, existuje pro ni předobraz v postavách Merciera a Camiera z novely napsané roku 1946. Tyto dvojice nám mimo jiné zprostředkovávají pohled na to, jaký je život. Dokáže s člověkem mávat jako s hadrem na podlahu, ale i vyzdvihovat ho do výšin a rozmazlovat pozornostmi. Může však člověk sám svůj život ovlivnit?

Pokud bychom vstoupili do Beckettova dramatu, dostali bychom nejspíš odpověď jako: „Ovlivnit! On se mě ptá, jestli ho může ovlivnit! ... Já jdu pryč.“ Nebo by nám byla nabídnuta brukev, výklad vybraného biblického příběhu, popřípadě pár rad ohledně zouvání bot. Prostě to, na co jsme se vůbec neptali. Tak už to ale na světě chodí, nikdo nám nedá jasné odpovědi. Musíme se snažit nalézt je sami a ne jen sedět doma v koutě. Lidský život není jen o hledání, je i o navazování vztahů, přátelství, naplňování hodnot. I to řeší Beckett ve své hře. Zmíněný pár se ocitá v na první pohled nesmyslné situaci. Nejdříve nám připadá, že zabíjejí čas jen tak pro zábavu, že si hrají, pošťuchují se. Postupně ale poznáváme, jak nepostradatelní jsou jeden pro druhého. Nemají nic. Jen sebe a v mysli postavu Godota, který má jednou přijít. Godot je spojuje, díky němu mají proč zůstat. Jeden pro druhého jsou oporou, díky níž obtojí v boji s okolním světem.

Oba hrdinové a jejich situace nás oslovují, protože nám připomínají okamžiky našich vlastních životů. Kladou otázky, na které chceme znát odpověď a stejně jako oni i my zabíjíme čas a čekáme, co přijde. Ale když Beckett uvedl tuto hru ve francouzské věznici, oslovil lidi, pro které daná témata představují mnohem víc než pro nás venku. Oni neplánují do budoucna, oni žijí ze dne na den. Čas má pro ně smysl bližší tomu, jaký má pro Vladimíra a Estragona. A ten smysl, naděje, blízkost druhého člověka a neméně hledání sebe sama, to jsou věci aktuální, ať žijeme v jakékoli době a kdekoli na světě. A to, že se z Čekání na Godota stala ikona moderního dramatu, jen potvrzuje jejich význam a také sílu pocitů, které hra ve čtenáři či divákovi zanechává.

Lenka Babická, 4.C

RÁNO

Beatles. 6.15 – zpozdít,
 Beatles. 6.20 – zpozdít,
 Beatles! 6.25! Zpoždění!
 Cukr. Káva. Limonáda. Čaj. Rum.
 Bum!
 Prásk! Dveře od skříně,
 ve tmě,
 vrazit,
 ještě nenarazit –
 - na mozek.

Konvice: cvak, krabice: skříp,
 na koláč krtčím očkem
 se podívat.
 Pasta, voda: uííí! Chrst –
 Šmudluňk: ručník –
 cvak, zas zhas

Plesk: raní noviny –
 Lustig: mrtev,
 slza padá
 na Lybijského diktátora.
 Měl v sobě světlo
 a teď zhas,
 nám bude svítit pořád
 - klišé!
 A hned tak po ránu?

strana 2 – nic,
 strana 3 – nic,
 strana 4 – pokračování ze strany
 2,
 co bylo na straně 2?
 $14A + 8B + 12C = MF$ Dnes
 O kultuře?
 Věru málo –
 že jsme v koncích, by se zdálo –
 z prvních deseti stran.

Osud uštedřil pár ran!
Škoda jen,
že každý den,
na talíři připraven,
denní výcuc informací!
- hrozivých a dechberoucích,
nešokuje, nepotěší,
žhavá zpráva o farmě bleší,
přebila i Wilsona v Praze,
za noviny platím draze! –

Dost už!
Kup si fusekle!
- Nechci.
Kup si fusekle!
- Nechci!
Kup si rukavice!

Matka vchází do světnice.
Chceš čaj?
- Ne, chci fusekle!
Říkám věru navztekle.

Bára Haplová, 4.C

Čekání smutky nezahání

Škola, další škola, možná ještě jedna. Práce, zaměstnání, kariéra. Spousta přátel a večírky bez drog. Hodné děti, milý manžel, hezká žena. Malý domek nebo větší byt. Kočka nebo pes, možná i akvárium a spoustu nepotřebných nutností z domácích potřeb všude kolem. Umění chytit šanci, co se kolem jen mihne, a vytěžit z ní co nejvíce. Ne, ne, neumím to. Nerada dělám věci, v nichž nejsem dobrá. Nemám ráda pocit bezmoci a nejistoty a přitom v něm po většinu času pohodlně přebývám.

Čekám na správnou příležitost, na lepší chvíli, slunečnější den, příjemnější ráno. Čekáme všichni a mezi tím se čas ztrácí do propasti věčnosti a potichu se nám směje, protože čekat je hloupé. Čekat je víc než hloupé, čekat je únavné a alibistické. Můžeme to svést na fatalistický způsob uvažování nebo na vyčkávání na vhodnější podmínky pro uskutečnění plánu. Můžeme se donekonečna ohánět hesly jako „kdo si počká, ten se dočká.“ Nakonec jsme to ale my, kdo má v rukou veškerou moc.

Žijeme ve špatném století, ve špatné době. Rozmazlení nutným přepychem, neovlivnění historií, zmatení množstvím nabídek, pohřbeni pod vrstvou prachu velkých idejí, utíkáme realitě. Hledáme štěstí tam, kde jej ještě nikdo nevytěžil, spokojíme se s mnohým, žádáme málo. Pěstujeme perfektní duše, perfektní těla, podporujeme individualitu a milujeme týmové role. Místo bonbonů zobeme léčiva, plníme zbytečně drahé kabelky platy dobré nálady. Největší satisfakci představují nové lodičky nebo happy hour na koktejly v luxusním podniku. Každému z nás někdy teklo do bot a uvědomil si, že nežije správně. Někdo to dokáže změnit, oprostí se od novodobé nemoci lenost plus pasivita a pokusí se stát správným aktivním účastníkem zájezdu směr rakev. Někdo se smíří s faktem, že tohle nedokáže a vrhne se na dráhu padlých rockových hvězd. A někdo o tom začne příliš uvažovat. Toho někoho začnou naplňovat myšlenky na všechny nezodpověditelné otázky, začne hledat v letech ověřených zdrojích paralely a snaží se uniknout. Unikát pořád dál dokud nedosáhne bodu, kdy mu svět začne připadat krásný. Protože je tu tolik krásy, pro kterou se dá žít. Stačí si nasadit ho hlavy malého dekadentního broučka, na oči umístit sluneční brýle ze šedesátých let, na uši položit sluchátka šeptající oblíbená slůvka a do srdce pustit lásku. Nečekat. Neexistuje nic jako příhodný moment. Existuje jen lepší rozpoložení duševna nebo kouzlo dne.

Nejdůležitější je pro mě svoboda. Svoboda, inspirace, smysl... Člověk, co mi rozumí. Takový, co položí rovnítko mezi pojmy milovat a mít se dobře.

Nikdy nebudu správný aktivista, nedokážu se prát. Nemám ostré lokty, nehádám se kvůli politickým aférám, nepovažuji zdravý životní styl za svou silnou stránku. Vládnu většinou záporných vlastností. Neumím bojovat za lásku, podceňuji ji, ale odvahu mám. Čekám na lepší zítřky. Vždycky je na co čekat... a nebo ne? Jistěže je. Jen je to zbytečné, protože kdo ví, kdy nastane můj poslední moment očekávání. Kdy mě ruka všemocného umístí na seznam nepohodlných?

Raději si zapálím zcela jistě poslední cigaretu, vydám se s Jackem na cestu, posadím se naproti fotografii Jamese Deana a budu se kochat moudrostí osob z dekad minulých. A zůstanu ve svém úkrytu dlouho. Dostatečně dlouho na to začít opět žít po životě, vydat se dál, hledat svého stejně šíleného pasivistu s Ginsbergem v ruce, revolucí v srdci a sluncem v duši.

Carpe diem, carpe nocem a žít. Položím rovnítko mezi slova milovat a mít se dobře.

Raději si zapálím zcela jistě poslední cigaretu, vydám se s Jackem na cestu, posadím se naproti fotografii Jamese Deana a budu se kochat moudrostí osob z dekad minulých. A zůstanu ve svém úkrytu dlouho. Dostatečně dlouho na to začít opět žít po životě, vydat se dál, hledat svého stejně šíleného pasivistu s Ginsbergem v ruce, revolucí v srdci a sluncem v duši.

Carpe diem, carpe nocem a žít. Položím rovnítko mezi slova milovat a mít se dobře.

Líza Nováková, 4.C

Sviští
 plachtí
 létají
 Bezcílně

 Okolo hlavy
 do ucha
 z ucha
 Bez úspěchu

 Po celé místnosti
 Sviští
 plachtí
 bloumají
 zbytečná slova

Ubíhá mi život
 pod rukama
 Život
 který žít nechci

 Život
 který není můj
 Život
 který sleduju pouze zvenčí

 Život
 žijící vlastním životem
 Můj život
 žijící beze mě

 bezhlavě
 zmanipulovaně
 neposlušně
 neslušně

Veronika Smolková, 4.A

Ubíhá mi život
 pod rukama
 kterýma ho nemůžu
 uchopit a ŽÍT!

Hradba ze slov
 Hradba pro slova
 Hradba mezi slovy
 Hradba

 mi brání
 ti to všechno vypovědět
 Brání mi
 Brání
 Uvězněná
 za hradbou
 Bez bran
 Bezbranná

 Bez zábran
 brání mi
 hradba
 BÝT.

pokřivené domy
 křivolaké reality
 chýlí se
 ke kořeni ulice
 dotýkají se svými čely
 ohnuté páteře
 dne

 prohýbají se
 pod nápor
 neforemných metaforických
 tlaků tužeb
 kolemjdoucího potřeštěnce

KRÁSA

Myslím na sen a na poezii

Někdo slyší báseň a pak se mu o něčem krásném zdá. Někomu se naopak něco krásného zdá a pak o tom báseň napíše. Sny i poezie patří k našemu životu. Ovšem sny prý mají i zvířata, poezii dokáže vytvořit jen člověk. Jenže je asi rozdíl mezi snem ve spánku a snem s otevřenýma očima.

Každý z nás někdy sní, přeje si něco krásného, být jinde či být někým jiným. Touží po naplnění svých představ. Někdo pouze dále sní a žije svými sny. Někdo se snaží své sny opravdu uskutečnit a skrze činy je proměnit ve skutečnost. A někdo se pokouší své sny vyjádřit - vepsat do příběhů, vložit do hudby, do básní, někdo je namaluje.

Já patřím k těm, kteří rádi sní, ale asi nedokážu své sny takto přetvořit a sdělit jiným. Nerad o nich i mluvím. Myslím, že nejsem sám, je nás takových možná většina. Ale to neznamena, že bychom byli méně sniví nebo že bychom nevníkali krásu a poezii kolem sebe. Když jdu třeba večer na Hluboké okolo rybníka, vnímám, že je to kolem mě krásné, ale možná by mě i rušilo, kdyby mi někdo vedle najednou recitoval své verše o té nádheře. Asi bych si řekl, že si to má přednášet v duchu a mě nechat snít mé poetické sny bez poezie a bez veršů.

Mé sny ve spánku bývají klidné, zdá se mi často o budoucnosti, nehrají tam roli řádné nadpřirozenosti, žádní vrazi. Jsou to obyčejné sny, bez hudby, bez poezie, bez západů slunce nad mořskou hladinou. Stejně tak i moje sny, které si přehrávám ve dne. Sním o klidném, jednoduchém životě bez žádných velkých ambicí. Mám i větší sny, nejsou sice tak velkolepé, avšak ani tak malé. Sny, které jsou pro mnoho lidí samozřejmostí a pro mě tolik znamenají.

Někdy se dívám na fotky zajímavých míst nebo cizích měst a říkám si: Jaké to tam asi je, tam musí být nádherně... Ale skoro se bojím ta místa navštívit, aby se sen nerozplynul. Žiji v Praze a všichni říkají, jak je Praha krásná. Jsem asi divný, ale mně se Praha taková zdá, jen na fotografiích. Když vidím snímek pražské uličky nebo Karlova mostu, tak se mi líbí. Ale když tudy procházím, většinou spěchám, vadí mi otřískané budovy, špinavé chodníky, davy turistů, množství lidí, co jedou z práce tramvají. Možná, že to někdy vnímat budu, ale zatím se spíš těším ven, z Prahy.

Sním o tom, že jednou uvidím Londýn. Zároveň se však bojím, že budu zklamaný. Bojím se, že se nechám strhnout davem spěchajících Londýňanů a ze snu o Londýně zbude jen dojem špinavého a hlučného města. Určitě má také svou poezii, ale co když ji vůbec nevidím a nepoznám?

Některé naše sny jsou splnitelné, některé jsou pouze tím nejlepším, co si naše fantazie dokáže vytvořit.

Jáchym Flídr, 2.E

Další druh civilizační choroby, nebo jen přechodné pubertální bláznění?

Každý si jistě všiml paradoxu dnešní doby. Žijeme ve světě krásy, snažíme se nenarušovat jeho konvence a parametry určující co je v normě a co ne, co je krásné a co vybočuje z řady a liší se. A tím, že se každý snaží zapadnout do pomyslného normálu, ztrácí vlastní identitu. Chtěla bych vám tedy předat něco z vlastní zkušenosti, abych poukázala na to, jak i silná osobnost může podlehnout tlaku okolí a může to mít v některých případech tragické následky. Má diagnóza zněla: ANOREXIE!

Začalo to velice nenápadně. Na základní škole, v době dospívání a tělesného vývoje snad každá holka (ale i kluk) pátrá, jestli to, co se s ní děje je naprosto v pořádku, jestli jí vše narostlo tam, kde mělo, zda nemá prsa moc od sebe a podobně. O přestávkách jsme s kamarádkami posedávaly a bavily se o všem možném, ale nejčastějším tématem bylo jídlo a tloušťka. Tou dobou běžela v televizi první řada Superstar a měly jsme skvělé vzory z televizních obrazovek – štíhlé, opečovávané a se skvělou image. Poté, co se každou přestávku omílaly věty typu: „Já jsem ale tlustá. Holky, podívejte na ten špek! A to jsem včera snědla celou čokoládu...“, to už začalo i mě nahlodávat v hlavě. Co když opravdu jím moc, málo sportuji a špičky na břicho a zadku se zvětšují? Začala jsem se více zkoumat a po stále častějším pozorování se v zrcadle, jsem došla až k tomu, že jsem se sebou a svým tělem naprosto nespokojená. Když jsem jela v tramvaji, měla jsem pocit, že na mě lidé divně zírají, že je na mně něco v nepořádku. Změny s mým tělem se děly ale jen v mé mysli. Jelikož jsem měla poměrně pestrý odpolední program a dost zájmových kroužků, vracela jsem se velmi pozdě a zjišťovala jsem, že jsem celý den zapomněla jíst. Žaludek jsem měla tak stáhnutý, že najíst se po celém dni hladovění by bylo jak nezdravé, tak pro mě v tu chvíli nemožné. Za svou záchranu můžu děkovat mé mamince, která byla natolik prozíravá, že si hned všimla změn, které se se mnou dějí a vždy se snažila upozorňovat mě na mou nemoc, vyhrožovala mi tím, že jsem zralá na psychiatrii a že mě tam brzy odveze, kontrolovala můj přísun potravy a byla natolik neústupná, že jsem si nedovolila jí vzdorovat a povinné jídlo jsem nakonec vždy snědla. Kontrolovala pak záchod, jestli mě nenapadalo vše opět vyzvracet, ale k tomu bych nikdy nedospěla. V té době jsem byla živá snad jen z čokolády, které jsem nemohla v dané chvíli odolat a snědla jsem jí klidně i dvě tabulky. Pak jsem ležela, bylo mi špatně a v hlavě mi běžely ty nejhorší vyčítavé myšlenky. Úplné uzdravení ale přišlo, až když začaly letní prázdniny. To jsem nemohla konfrontovat své zážitky ze snědené potravy a spálených kalorií se svými spolužačkami, ale zaměstnávaly mě jiné myšlenky. Má rodina byla vždy velice sportovní. Až tehdy jsem si uvědomila, jak je potřebné mít vyváženou stravu, dostatek pohybu a zdravou životosprávu. Proto, abych ujela dlouhý výlet na kole, jsem se musela pořádně najíst, a tak se mé zažívání a stravovací návyky opět dostaly do pořádku. Po prázdninách jsem ale přišla do školy a má kamarádka na tom byla bídě, měla v psychice zafixovanou představu, že to, co sní, musí okamžitě vycvičit. Naštěstí my ostatní jsme z toho už vyrostly a kamarádku jsme od této úchylinky rychle odtrhly a dnes už na vše vzpomínáme s úsměvy na tvářích. Jediné, co ve mně tato zákeřná nemoc zanechala, byly mé následující potíže se zažíváním. V období stresu jsem pak byla nemocná tak, že jsem trpěla podvýživou, ale vše se pak dalo opět do pořádku, když na mě ze všech stran přilétaly tvrdé kritiky a upozornění, jak vše končí a vzpomínky na to, čím jsem si již prošla.

Tentokrát byly výtky neoprávněné, ale já se zařekla, že už nikdy nedopustím, aby ze mě někdo v budoucnu dělal psychicky nemocného člověka a jakýmkoli způsobem mě obviňoval z toho, že se mi má nemoc opět vrací. Už několik let jsem tedy naprosto v pořádku a po této stránce vyrovnaná, jak s tím, co se děje nyní, tak s tím, co vše jsem si prožila. Ale toho nejhoršího, co na mě a na tisících jiných anorexie zanechala, je neustálé přemýšlení o jídle – jestli toho nebylo moc nebo málo, zda to bylo zdravé atd. -, a to už nás bude v malé či větší míře bohužel sužovat navždycky.

Ráda bych se tedy zmínila i o hlavních příčinách anorexie, jedné z nejčastějších psychických nemocí u dospívajících dívek a chlapců, ale i u mladých lidí, kteří jsou vystavení tlaku okolního světa. Ačkoli jí trpí jen půl procenta žen, její příznaky ohrožují téměř 6% dívek. Hlavní příčinou nemoci je nespokojenost se svým tělem, proto se nejvíce objevuje v pubertě, kdy se tělo vyvíjí a mění tvar. Bohužel si většina dívek plete dodržování zdravé výživy s přísnou redukční dietou. Nechutenství je až dalším stupněm nemoci jako následek odpírání si potravy. Nemocní neodmítají jídlo proto, že nechtějí jíst, ale hledají stále nové důvody, proč jíst „nemohou“, a to v důsledku sebetřýznění. Obvykle o jídle velice často přemýšlejí a baví se o něm, rádi shromažďují všemožné recepty, vaří a vykrmují ostatní. Samy si ale jídlo odpírají a domnívají se, že každý příjem musí být vykompenzován dostatečným energetickým výdejem. Mimo podvýživu a se nemoc projevuje též občasným přejídáním, nejčastěji sladkým, což kompenzuje nedostatek energeticky nabitých potravin a následovnými výčitkami a přiosťrováním diety. Když se nemoc nepodchytí v zárodečném stadiu, začne se projevovat nejprve citlivostí na chlad, zácpami, chudokrevností a pocity nevolnosti. V konečné fázi se mohou objevit potíže spojené s osteoporózou a srdečními poruchami. Nedostatek živin poškozuje játra, kosti se odvápnují a nemocný může trpět nespavostí a různými psychickými problémy. Nejhorší důsledek nemoci je smrt. Anorexie může být spojená také s nárazovým přejídáním a následným vyzvracením potravy a může přerůst v mentální bulimii.

Dovoluji si tvrdit, že mentální anorexie začíná být jednou z nejvyskytovanějších a nejhorších nemocí u dospívajících. Je to začátek všech dalších potíží, jak psychických, tak zdravotních, které jsou odrazem psychického stavu. Proto bych ráda upozornila na riziko s touto nemocí spojené. Nejen že postihuje velké procento lidí, ale také nemocný nemusí dlouho ani tušit, že chorobou trpí – tedy spíš si to nechce přiznat, protože to je na tom asi to nejtěžší. Léčba tedy spočívá nejprve v uvědomění si vlastního problému a poruchy a následovným odstraňování příčin a psychických bloků. Nesmíme zapomínat, že je to nemoc převážně psychická, tudíž je lepší vyhledat odbornou pomoc. Proto jsem se rozhodla na závěr uvést pár kontaktů na různé poradny a zdravotnická centra, na která se může dotyčný sám obrátit o pomoc, anebo jen o radu, kterou jistě poskytnou nejen nemocným, ale i příbuzným a kamarádům, kteří u svých blízkých zaznamenali nějakou negativní změnu.

individuální psychoterapie, skupinová psychoterapie, arteterapie, muzikoterapie pro pacienty do 18 let.

Dietologické centrum Praha – web: www.dietolog.cz/default.php

DPC – Dejvické psychoterapeutické centrum – web: kontakt@dpc.cz

Krizové centrum RIAPS – první pomoc, psychoterapie, arteterapie. Praha 3.

Modrá linka - centrum a linka důvěry pro děti a mládež. help@modralinka.cz

osobnostní rozvoj – kontakt: www.sweb.cz/cernanska/main.htm

Psychiatrická léčebna Ke Karlovu

Psychoterapeutická skupina pro klienty s poruchami příjmu potravy v Praze – kontakt: www.gaudia.cz

STOP PPP – kontakt: <http://www.jakomodelka.cz/>

Svépomocná asociace psychogenních příjmů potravy – Ke Karlovu. Zabývá se osvětovou a propagační činností za účelem obeznámení lidí postižených psychogenními poruchami příjmu potravy, obeznámením jejich rodinných příslušníků, ale i nejširší veřejnosti s touto problematikou. Kontakt: <http://www.mujiweb.cz/www/sapppppl/>

(VS)

ROZHOVOR

Určitě znáte ten pocit, že jdete po škole a potkáváte spousty lidí, tlačíte se mezi nimi ke své skříňce a najednou si v tomhle školním provozu uvědomíte, že jste viděli někoho úplně poprvé na téhle škole a to na ní přece jen už nějaký čas studujete. Nebo možná už dlouho potkáváte někoho, kdo vypadá velmi sympaticky a nikdy jste nenašli odvahu zeptat se třeba jen na to, co si myslí o počasí.

Téma tohoto čísla je krása. Vybrali jsme si proto Lucii Ehrenbergerovou ze 3.D, která nejen že je sama o sobě ztělesněním našeho tématu, ale hlavně se o krásu, módu a design zajímá.

Píše svůj blog, na který se můžete podívat, pokud vás zaujme. Odkaz naleznete na konci rozhovoru. Každopádně Lucka nám pověděla svůj názor a vy se teď můžete pomocí tohoto článku dozvědět něco o ní a i jejím názoru

Co je to krása?

Není vůbec jednoduché krásu definovat. Pro mě je to spíš pocit, jakým na mě člověk/věc na první pohled působí. Záleží, o jaké kráse mluvíme. Jde samozřejmě o vzhled, ale to není zdaleka to nejdůležitější. Krása se dá přirovnat třeba k charismatu, je to něco, co z člověka/věci vyzařuje.

Jakým způsobem, se zajímáš o módu?

O módu se zajímám různě. Čtu časopisy, ráda chodím na různé akce a módní přehlídky - víceméně mám pořád oči otevřené. A píšu blog o módě.

A móda tě zajímá jen, co se týče oblečení?

Pod slovem móda si představím hlavně oblečení - módní scénu, designery - ale zajímám se třeba i o design.

Myslíš si, že je správné řídit se módou?

Já si myslím, že každý člověk by si měl vytvořit svůj vlastní styl a nosit to, co se mu líbí a hlavně v čem se cítí dobře a myslí si, že v tom dobře vypadá. Protože jestli se v tom dobře cítí, působí líp i navenek, sebevědoměji.

A ty máš tedy jaký styl?

Nevím, jestli se dá nějak charakterizovat. Nosím spoustu odlišných věcí. Sukně, kalhoty, šaty, kraťasy... Můj styl hodně ovlivňuje každodenní nálada nebo třeba i počasí. Vždy se ale musím cítit dobře.

Kolik tak utratíš za tyhle „módní trendy“?

Moc peněz nedostávám a ani je nevydělávám, takže logicky moc neutrácím. Víceméně ze svého kapesného, které dostanu, tak polovinu utratím za oblečení nebo kosmetiku. Většinou tedy kolem 500 Kč. Nekupuju si drahé oblečení a vždycky, než si něco koupím, pořádně si to rozmyslím. Mám tak jistotu, že vše unosím.

Jak dlouho vedeš svůj blog?

“A Cup of Style” bude koncem prosince slavit své první narozeniny. Ale v tomhle blogovém “rybníčku” se pohybuji už asi 6 let. Ze začátku jsem psala hlavně o sobě, celebritách, pak přišlo dlouhé období vytváření grafiky, až jsem skončila u psaní módního magazínu a konečně u osobního blogu o módě.

Proč jsi si začala psát blog?

Svůj úplně první blog jsem začala psát jen tak, z rozmaru, možná ze zvědavosti. Líbilo se mi mít vlastní internetovou stránku a připadalo mi to super. Také mě zaujalo, že takhle můžu jednoduše vyjádřit svůj názor a zveřejnit své nápady.

Co můžou ostatní na tvém blogu vidět?

Jde především o fotky. Mé fotky toho, jak chodím oblékaná. Hlavním důvodem, proč to dělám je, že bych chtěla ostatní inspirovat. Doufám, že si třeba někdo řekne, že by chtěl hnědý boty, koukne na můj blog, vidí, kde jsem je koupila, co jsem si k tomu vzala na sebe a může něco podobného zkombinovat ze svého šatníku. Ráda také píšu o kosmetice a zveřejňuji návody na různé věci, co jsem vyrobila.

A kde ty bereš inspiraci?

Já čerpám inspiraci úplně všude. Ať už na ostatních blozích, v módních časopisech, na ulici nebo třeba i ve škole ;).

Co ti tvůj blog přináší?

Tak určitě mi přináší radost, radost a radost. Jinak bych to už dávno nedělala. Každý den ho navštíví okolo 900 lidí, což beru jako obrovský úspěch a před rokem jsem o tak velké návštěvnosti mohla jen snít. Díky blogu jsem poznala spoustu výjimečných a kreativních lidí, kterých si velice vážím a od kterých jsem se mohla spoustu dozvědět a naučit. Získala jsem také spoustu skvělých příležitostí jako například zatím připravovanou spolupráci s magazínem VICE nebo pozvání do Showroomu H&M.

Co si myslíš, že přijde po dnešní módě. Vráti se „zvonáče“, nebo tu bude zase něco nového?

Móda se neustále vrací a prolíná. Vždy sice (díkybohu) trochu zakamuflována a o něco zmodernizována, ale nemusíme se bát. Co bylo v módě před dvaceti lety, už se pomalu připravuje na svůj hvězdný návrat. Tak to prostě funguje!

Nedávno jsem byla na prezentaci jarní kolekce pro H&M a můžeme se těšit na spoustu barev, hravé retro, ale i přírodní tlumené barvy a džínovinu.

Myslíš si, že je krása důležitá?

Určitě je důležitá. Myslím, že každý člověk je krásný svým vlastním způsobem a je už jen na ostatních, aby tu krásu objevili.

Co bys jednou chtěla dělat? Chtěla bys zůstat ve světě módy nebo máš nějaké jiné vysněné povolání?

Vůbec nevím, co budu studovat a vlastně ani co přesně bych chtěla dělat. Chtěla bych cestovat a pracovat s/mezi lidmi. Pokud by to bylo možné, určitě bych ráda "zůstala" u módního průmyslu, ten mě inspiruje a baví.

Tak uvidíme..

(Martina Ž.)

ROZHOVOR S PANÍ PROFESORKOU
NINOU NOVÁKOVOU

*Barbora Haplová,
studentka
4.ročníku
Gymnázia na
Zatlance,
studentka Mgr.
Niny Novákové.*

*Mgr. Nina
Nováková,
absolventka GNZ,
Ped. fak Uk a
Fil.fak Uk, nyní
učí český jazyka a
lit. a výtvarnou
vých. na GNZ.*

Co se vám vybaví, když se řekne *školní léta na Zatlance?*

Školní léta na Zatlance určitě patří k nejkrásnějším rokům, které jsem zažila. Čas mezi šestnácti a dvaceti jsou vlastně nejdůležitější roky v životě člověka, je to doba, kdy se utváří naše osobnost. Získáváme zkušenosti, setkáváme se s novými podněty, poznáváme zajímavé lidi, začíná se profilovat náš zájem. Je to zároveň období, kdy člověk o mnohém pochybuje, kdy hledá, kdy si není dostatečně jistý, ale jsou to bezesporu určující léta pro náš budoucí život.

Měla na vás totalitní doba nějaký vliv?

Nemohu říct, že bych byla v té době úplně šťastná. Maturovala jsem v roce 1982, přelom 70. a 80. let nebyla šťastná doba. Nejhorší léta normalizace sice pominula, ale svoboda byla ještě v nedohlednu. To vše jsme velmi vnímali.

Stává se vám někdy, že máte ve škole „flashbacky“? Že se vám třeba vybaví něco, co se stalo, když jste sem chodila jako studentka?

Určitě, když stojím ve třídě, mnohé z vás mně připomínají sebe samu. Mnohé situace se opakují. Sedávala jsem v řadě u okna, ve druhé lavici od konce. Často se tam po očku podívám a vybavím si, jak se dívám stejně jako vy na protější střechy domů a toužebně očekávám zvonění poslední hodiny.

Vypadala Zatlanka tenkrát jinak, když jste sem chodila?

Byla jiná. Samozřejmě ta budova má svého *genia loci*, možná je to jeden z důvodů, proč jsem se sem vrátila. Vnímám prostředí kolem sebe velmi výrazně. Je to nádherná secesní budova, pro mne je neodmyslitelně spojená se studentskými léty. Našla jsem tady svého životního partnera, měla jsem tady přátele, mám na Zatlanku mnoho nezapomenutelných vzpomínek. Ale dlouho jsem s návratem váhala a pomyslným obloukem jsem obcházela její budovu s nostalgií a respektem. Neměla jsem odvalu se sem vrátit jako učitel. Nakonec jsem se rozhodla, uvolnilo se tady místo češtináře. Přispěla k tomu i osobnost současné paní ředitelky, se kterou jsem se setkala, a zjistila jsem, že je to člověk, který je naladěný na stejnou strunu jako já, že vnímá věci podobně jako já. Má takt a slušnost, a to jsou pro mne velmi podstatné životní hodnoty, které jsou velmi vzácné. To mně určitě dodalo impuls.

Ale vrátím se k tvé původní otázce. Je pravda, že tehdejší Zatlanka měla naprosto jiného ducha, než má teď. Jistě, v době mých studií tady učily osobnosti, na které se nezapomíná, to bezpochyby. Pokud bych měla alespoň některé z nich jmenovat, tak to byla paní profesorka H. Horčicová, stále tu ještě učí, paní profesorka M. Feuersteinová.

Byla velmi mladá, nastoupila po studiích, měli jsme k ní velmi blízko a ona patrně k nám. Líbil se mi způsob, jakým učila. Hodina měla strukturu, zápis měl systém, věděli jsme, co se máme naučit. A také si s námi povídala. Nikdy si nezapomněla s sebou do třídy vzít to, co je velmi podstatné, úsměv.

Za mnohé vděčím své třídní profesorce H. Ledvinkové, učila matematiku. Měla pro mne obrovské pochopení. Snad vycítila, že jsem člověk jiného zaměření, že zájem mám, ale o jinou oblast. Přiznám se, že matematika a fyzika mně opravdu nikdy nešly, byla to katastrofa. Měla jsem ráda i další profesory, kterých jsem si vážila, paní profesorku V. Tekzovou, V. Choděrovou, M. Mertlovou. Paní profesorku E. Schifauerovou, která nás měla na dějepis. To byla neuvěřitelná dáma, nesmírně přísná, strašně jsme se jí báli, ale naučila nás. Byla vždy velmi elegantní, i v době, kdy byl problém koupit cokoli. S některými osobnostmi jsem se setkala jen z povzdálí, ale přesto na ně nezapomenu. Byl to například pan profesor J. Mudra, asketický člověk, starý mládenec, učil češtinu a ruštinu. Měl v sobě kouzlo, kterým mnoho studentů získal. Kraloval v knihovně. O přestávkách byla často plná těch, kteří za ním pravidelně chodili. Nastudoval s nimi divadelní představení lužickosrbského autora a také se se studenty po stopách Lužických Srbů vypravil o prázdninách. Vzpomínám si, že hlavní roli zamilovaného mladíka hrál můj nynější muž, také student Zatlanky, asi tam jsem si ho výrazněji poprvé všimla. Vysoký, štíhlý mladík s uhrančivým, zasněným pohledem. Znali jsme se jen letmo, chodili jsme do paralelních tříd, věděli jsme o sobě, sem tam jsme něco prohodili. Ale chodit jsme spolu začali až po absolvování školy. Náhodou jsme se potkali na prvním pomaturitním plese jako studenti vysoké školy a protančili jsme spolu celý večer. ..

V čem je tedy rozdíl mezi současnou a minulou Zatlankou? Je obrovský, vládne tady jiný duch. Například prostor, kde nyní sedíme, byl studentům zapovězen. Za celé čtyři roky jsem sem nevkročila. Dnes je místo před ředitelnu a sborovnu, na jejíž dveře klepete s nějakými otázkami každou přestávku naopak nejméně navštěvovaným a nevyhledávanějším místem školy.

Rozdíl je v otevřenosti, v přístupu učitelů ke

studentům, v možnostech, které máte. Můžete se poměrně brzy profilovat formou seminářů, máte možnost účastnit se zajímavých, přednášek, besed a projektů. Taková nabídka neexistovala. Učitelé k nám měli většinou odstup, nebylo zvykem, aby profesor se studenty navázal bližší kontakt, ptal se jich na jejich názor. Až na výjimky nás oslovovali příjmením. Vzpomínám si samozřejmě i na různé osobnosti a události, na které bych ráda zapomněla. Konkrétně na jednu profesorku, která byla velice přesvědčenou komunistkou. Chtěla, abychom jí říkali soudružko profesorko. Látku každé hodiny podbarvovala propagandou levicové ideologie. Dočkala se od nás jen revolty a neúcty. Také se mi velmi těžko vzpomíná na situace, kdy jsem opakovaně musela žádat předsedu SSM, svého spolužáka, abych mohla o prázdninách vycestovat do Rakouska, kde žil můj otec, který v roce 1969 emigroval. Potřebovala jsem i souhlas ředitele školy a potom jsem čekala na povolení státu, na tzv. výjezdní doložku, devizový příslib a nakonec na udělení víza. Cestu, kterou vy naplánujete během chvilky, jsme my vyřizovali několik měsíců.

Máte nějakou veselou historku spojenou se Zatlankou? Někakou perličku na dně?

Perličku na dně určitě mám. Zažili jsme tady i spoustu legrace. Měla jsem kamaráda, Vládu Dvořáka, je to strýc Davida Krause, kterého vy znáte z médií. Měli jsme ples v Lucerně jako vy. Tanec už byl v plném proudu, předtančení bylo za námi, na parketu to vířilo. Vláda mi najednou říká: „Vždyť já neumím pořádně tancovat, chodil jsem za taneční, prosím tě, nauč mě nějaký ty základní kroky.“ „Tak to musíme někam stranou,“ říkám. „Víš co,“ odpověděl, „ já tady mám známého kotelníka.“ Vešli jsme nějakými postranními dveřmi, dnes už bych je nenašla, a ocitli jsme se kdesi v útrokách paláce Lucerna. Prý pod parketem, kam jen z povzdálí doléhala hudba. A tak jsme tam, pod shovívavým pohledem kotelníka Paláce Lucerna, mezi kotli a uhlím, pomalu tančili, já v plesových krajkových šatech v barvě modrošedé oblohy, on v tmavém obleku.

Chtěla bych se zeptat, jaký jste byla typ studenta, jestli se můžete nějak zařadit?

Realizovala jsem se dost mimo školu, škola mě příliš nenaplňovala, nepřinášela mi to, co jsem očekávala, takže jsem hledala svůj prostor někde jinde. Systém profilace formou seminářů jako nyní neexistoval. Měla jsem „svoje středy“. Chodila jsem pravidelně do Filmového klubu v Soukenické ulici. Na legitimaci do jediného klubového kina v Praze jsme stáli celé hodiny frontu, abychom klub mohli navštěvovat. Bylo to také místo setkávání lidí, kteří měli podobný zájem. Chodila tam třeba Veronika Žilková, studovala Zatlanku o dva roky výš, Betyna Landovská, dcera Pavla Landovského a další moji vrstevníci. Promítali tam velmi kvalitní filmy a před každou projekcí byla přednáška. Vlastně mohu říci, že mojí další školou v té době byl Filmový klub. Fascinovaly mě filmy Viscontiho, Felliniho, Antonioniho, Passoliniho.... A pak jsem chodila často večer do divadla. Zнала jsem skoro celý repertoár pražských divadel. Díky své kamarádce Veronice, jsem se dostala i do bytových divadel. Vzpomínám si například na představení Othella v bytě Vlasty Chramostové.

Mé roky na gymnáziu byly spojeny nejen se Zatlankou, ale také s mnoha zajímavými lidmi, kteří sem sice přímo nechodili, ale nějakou vazbu na nás měli a přímo či zprostředkovaně nás ovlivnili. Byli to studenti z Gymnázia Nad Turbovou (dnes Gymnázium Nad Kavalírkou). To byla specifická škola, kterou vedl pan ředitel Horký. Vědělo se o něm, že u sebe nechával studovat děti disidentů. Chodil tam také David, bratr mojí kamarádky Veroniky. A právě do okruhu kolem Davida patřili pozdější redaktoři undergroundového časopisu Revolver Revue. Byl to V. Karlík, kterého jsem znala ještě ze základní školy, A. Vondra, současný politik a ministr obrany, a také nynější spisovatel J. Topol. Ale toho jsem osobně neznala. To byl další okruh mých současníků té doby. Byli to kluci o pár let starší než my, pohlíželi na nás trochu shovívavě, trochu se zájmem, obdobně jako my na ně, ale „mejdany“ spolu s nimi jsme si nenechaly ujít. Chodili do hospody Na Klamovku, která v té době byla jedním z center českého undergroundu. Scházely se tam kapely: Psí vojáci, Tři sestry, Plastici

a právě budoucí členové redakce Revolver Revue.

Máte kladný vztah k autoritám, že se z vás stala učitelka? Co vás k tomu inspirovalo?

Některé zážitky, situace v našich životech, jsou patrně fatální. Úplně poprvé, kdy mě napadlo, že se stanu učitelkou, bylo už v první třídě. Byl přelom šedesátých a sedmdesátých let. Byla to doba po invazi vojsk Varšavské smlouvy, velmi těžká, nejistá, doba zmařených nadějí a nejasné budoucnosti. Dospělí měli své existenční starosti a na malé děti nezbýval čas. Naši rodinu v té době potkalo několik menších či větších tragédií. Moji rodiče se rozvedli, otec emigroval, zemřel mi dědeček, otec matky, který byl pro celou rodinu vždy oporou a ctěnou osobou. Moje maminka zůstala se dvěma dětmi a naší babičkou sama. Nevěděla, jestli nepřijde o místo. Atmosféra v rodině byla tíživá. Šla jsem do první třídy. Byla jsem netradiční prvňáček, smutná, zakřiknutá. Měla jsem paní učitelku, která na mě vůbec nebyla hodná. A já jsem si nechtěla připustit, že věci nejsou tak, jak by měly být. Měla jsem předobraz své maminky, svého dědečka, své babičky a ještě druhého dědečka, všichni byli učitelé. Byla jsem nešťastná, neměla jsem dobré známky a nenapadlo mě, že problém nemusí být ve mně. Utrvovala jsem se v tom, že moje paní učitelka je skvělá, protože jsem ji takovou chtěla vidět. Moje maminka to dlouho nevěděla. Chodila jsem půl roku do školy a nic jí neřekla. Přišlo vysvědčení, a to už maminka věděla, že se blíží katastrofa. Vzala si mě stranou a konečně se mě zeptala: „Tak co je s tebou, proč tohle všechno?“ S pláčem jsem jí to všechno vypověděla, že paní učitelka si mě nevšímá, že sedím s nejhorším klukem ze třídy, nemůžu být se svojí kamarádkou atd. Ze školy mě vzala a dala mě jinam, kde jsem najednou začala prospívat velmi dobře. Tehdy jsem si řekla s dětskou zarputilostí: „*Budu paní učitelkou, a nikdy nebudu taková jako ona.*“ Na střední škole mě lákala literatura, psychologie, scénografie, herectví. Nakonec jsem si řekla, že pedagogika je obor, který mnohé spojuje.

Udržujete nějaké vztahy se spolužáky, kromě vašeho manžela?

Měli jsme několik srazů, vždy se rádi vidíme. Byla to třída holek, měli jsme jenom pět kluků. V takovém kolektivu zákonitě vzniká napětí, partičky, žárlivost. Je hezké, že to všechno po letech zmizelo, že se rády a rádi vidíme, přejeme si úspěch, děti, rodinná zázemí. Častěji se scházíme se dvěma kamarádkami z té doby.

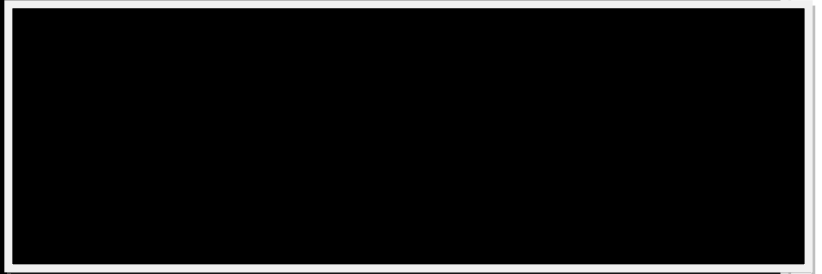
Je něco, co si říkáte, když jdete ráno do školy nebo když vstupujete do třídy? Něco, co vás napadne?

Budu upřímná. Pokaždé, když jdu do třídy, je to pro mne jakási adrenalinová chvíle. I když to tak nevypadá, musím překonat samu sebe. Snažím se opravdu na všechno ostatní zapomenout a nechat to za dveřmi. Pak stojím před vámi, zdravíme se, tu chvíli si v kladném slova smyslu vychutnávám, snažím se podívat se na každého z vás, usmívám se, a mnozí z vás mně úsměv opětvují. Začátek hodiny je důležitý, pak jde vše dobře!

10. leden 2011, Gymnázium na Zatlance, autor kreseb: Barbora Haplová

(BH)

ART

FILM:

Jedna filmová sezóna je již za námi a proto přichází nová a na jejím začátku také logické oceňování toho nejlepšího, co nám rok 2010 nabídnul.

Jako první z významnějších organizací udílela své sošky Evropská filmová akademie v estonském Tallinu (Evropském městě kultury pro rok 2011). Tyto ceny se každým rokem těší stále menší pozornosti médií i diváků, takže jejich budoucnost je přinejmenším pochybná. Jednoznačným vítězem se stal snímek Romana Polanského – Muž ve Stínu (Ghost Writer) – který si odnesl hned 6 sošek a to za film, režii, scénář (Robert Hartus a Roman Polanski), výpravu (Albrecht Konrad), herce (Ewan McGregor) a hudbu (Alexander Desplat). Druhým nejúspěšnějším účastníkem večera se stal film Lebanon se dvěma soškami (objev roku a nejlepší kamera), ostatní oceněné filmy si odnesly po jediné sošce (francouzský „animák“ Iluzionista, polský krátký film Hanoi, divácky nejoblíbenější film Mr. Nobody – Pan nikdo či koprodukční dokument Nostalgie de la lumière). Z pohledu českého diváka stojí za zmínku snad jen fakt, že žádná z nominací nebyla udělena českému filmaři a z pohledu diváka sledujícího zámožské ceny (Zlaté Glóby a především Oscary), že jedinými dvěma snímky, které budou pravděpodobně z globálního hlediska stát za zmínku jsou Muž ve stínu a Iluzionista.

V polovině ledna došlo také k udílení mnohem populárnějších cen Amerických filmových kritiků (Zlaté glóby). Absolutním vítězem se stal snímek o začátcích populární sítě Facebook – The Social Network – se čtyřmi získanými cenami (nejlepší drama, scénář, hudba a režie). Na pomyslném druhém místě se umístil společně Fighter (nejlepší herec ve vedlejší roli – Christian Bale a nejlepší herečka ve vedlejší roli – Melissa Leo) a komediální drama Děcka jsou v pohodě (Nejlepší komedie nebo muzikál a Nejlepší herečka). Animovaným filmem roku byl určen třetí díl Toy Story. Mezi největší zklamání celého večera patří bezpochyby žádné vítězství pro kritiky i diváky ceněný Nolanův film – Počátek (Inception), jediná proměněná nominace z celkových sedmi pro The King's Speech (Collin Firth jako Nejlepší herec v dramatu) či celkový neúspěch favorizované Černé Labuti (Black stan), kdy jediné ocenění získala skvostná Natalie Portman jako herečka v hlavní roli. Celé udílení zanechalo v hlavách filmových nadšenců i odborníků řadu nevyřešených otázek směrem k vyvrcholení celé filmové sezony – udílení Cen Americké filmové akademie.

Tyto ceny, obecně označovány jako Oscary nebo také „zlatí plešouni“ se budou předávat v polovině února, jejich nominace budou oznámeny až koncem prosince. Již nyní si můžeme stručně popsat největší adepty. Jako první se bude bezpochyby nabízet na Zlatých glóbech suverénní drama *The Social Network*, která pro sebe bezpochyby pár sošek uloupne, otázkou bude jen v jakých kategoriích. Z mého pohledu bude favoritem jak za scénář, film, režii tak i v dalších podstatných kategoriích (herecké výkony Eisenberga i Justina Timberlaka stojí určitě za povšimnutí) i méně významných (již jednou oceněná hudba, střih či kamera). V celkovém měřítku získá pravděpodobně nejvíce nominací a možná i nejvíce cen.

Hlavním oponentem mu bude Černá labuť (která si takřka jistojistě odnese minimálně cenu za nejlepší herecký výkon Natalie Portman), která mu může konkurovat ve všech, kromě mužských hereckých kategorií. Kde nestačí na *The Social Network* ani *Labuť*, budou muset pomoci jiní – jeden z divácky nejúspěšnějších filmů minulého roku – Nolanův *Počátek*, který bude bezpochyby kandidovat jako nejlepší film, režie, herecký výkon Brada Pitta, ale i v dalších kategoriích jako je hudba či takřka tutová výhra v rámci nejlepších filmových efektů. Dalším adeptem v mnoha kategoriích bude sportovní drama *Fighter*. Bez povšimnutí určitě nezůstanou herecké výkony ústřední dvojice. Stejně tak *King's Speech*, kde se může nemalých nadějí těšit Collin Firth za svou roli anglického krále Jiřího VI. Nějaké nominace by se mohl dočkat i nejúspěšnější evropský snímek *Muž ve stínu* a to buď v hereckých kategoriích - Ewan McGregor jako spisovatel nebo Pierce Brosnan jako bývalý premiér by stáli za zvážení, stejně jako fantastická režie Polanského, který se však z takřka politických důvodů asi nominace nedočká. Vůbec výstřední postava pana režiséra (Polanski má zákaz vstupu na území USA kvůli obvinění ze zneužívání nezletilé dívky) budou asi hlavní brzdou pro *Muže ve stínu*, který by se jinak mohl dočkat i v dalších kategoriích. Ať by to byla hudba, scénář či dokonce film. V kategorii nejlepších animovaných filmů svede sveřepý souboj duo *Jak vycvičit draka* a *Toy Story 3*, které může očekávat několik dalších nominací, a to za hudbu nebo nejlepší píseň. Další technické kategorie nejdou tak snadno odhadovat, přeci jen Akademie je složena z lidí ve svém oboru nejlepších a mohou vidět něco, co my ne.

Zde bych rád svůj jistě vyčerpávající článek ukončil, doufám, že jsem vás moc nenudil a neodpudil od sledování zmíněných filmů.

Matouš Voldřich

DIVADLO:

TIP: DIVADLO /BŮH MASAKRU (Yasmina Reza)

Činoherní klub

Režie: Ondřej Sokol

Hrají: Jaromír Dulava, Ivana Chýlková, Miroslava Pleštilová, Vladimír Kratina

Nenechte se zmýlit názvem, toto představení je komedie „na entou“. V hřejivém prostředí Činoherního klubu se odehrává brilantní inscenace, ze které zamrazí. Od začátku představení je jasné, že Yasmina Reza má pozorovací a reflexivní talent, který by jí mohl leckterý psycholog závidět. Zápletka je jednoduchá: dva manželské páry se sejdou, aby sepsaly protokol o potyčce mezi jejich syny. Skořápka zprvu velmi formálního a uhlazeného setkání začíná prskat po první nepatrné známce potenciálního konfliktu. Postavy se vybarvují, slušnost ustupuje do pozadí a postupně se vynořují jednotlivé problémy. Dětinskost postav přibývá ještě více s ubývající kořalkou, přitom ale hra neztrácí na lehkosti a třeskutosti.

TIP: DIVADLO/KOUZELNÝ CIRKUS

Nová scéna ND

Režie: Evald Schorm, Jan Švankmajer, Jiří Srnec

Poetické originální představení Laterny Magiky s více než 6000 reprízami. Tato kombinace černého divadla, pantomimy, filmových projekcí a tance je tou nejrozkošnější pohádkou, které si může dospělé oko přát. Není nadto připomenout si jednou za čas, jak vypadají emoce v nejryzejší podobě, jak vidí svět dítě, jak vidí svět člověk, nezatížený světem. Putování dvou klaunů za prchavým a nedosažitelným obrazem krásy nás zavede na bezejmenný ostrov, kde cirkus znamená život.

TIP: KINO/DĚCKA JSOU V POHODĚ

Režie: Lisa Cholodenko

Hrají: Julianne Moore, Mark Ruffalo, Annette Bening, Mia Wasikowska, Josh Hutcherson, Yaya DaCosta

Americký film, nejnověji oceněný 2 Zlatými glóby, vyprávějící o šťastné lesbické rodině, která se ne úplně šťastně seznámí se svým dárcem spermatu, čili biologickým „otcem“ obou dětí. Jeden z mála filmů, na které přesně sedí škatule: komedie/drama. Scény jsou neuvěřitelně odvážné svou pravdivostí, tudíž tato „americká komedie“ nepostrádá hloubku.

KINO:

TIP: KINO/IMAGINÁRNÍ LÁSKY

Režie: Xavier Dolan

Hrají: Monia Chokri, Niels Schneider, Xavier Dolan, Louis Garrel

Nové kanadské drama talentovaného režiséra Xaviera Dolana je obzvláště vhodné pro mladé studenty. Film o tom, jak lásku předstíráme, jak si s láskou nevíme rady, ale jak její vidině nedokážeme odolat, i když je z toho vždy jen l'amour imaginaire. Jak nalézt hodnoty, když máme na výběr nekonečné množství, jak si udržet přátelství, když v cestě stojí antický blondák?

Barbora Haplová, 4.C

Závěr roku 2010 byl, co se umění týče, velmi štědrý. Potěšil nás výstavami nejrůznějších druhů, například Dekadence v Rudolfinu, Monet-Warhol v Národní galerii a pestrá škála akcí Galerie hlavního města Prahy a centra DOX, odkud se mi hned vybaví kousky Gilberta a George. Některé výstavy minulého roku stále běží – prodloužená interaktivní výstava Play v Mánesu, kde se i velevážený pán v letech může proměnit v hravé dítě a přispět ke konečné podobě expozice. Nemusíme ale zoufat, že nám loňský rok skončil. Ten nový jistě nebude k našim mlsným kulturně naladěným jazýčkům skoupý. Ještě jsme si ani nezvykly psát za datum jedenáctku a už nám naskakují položky do diáře.

Pokud jste tak už neučinili, můžete navštívit dlouhodobou expozici Po sametu v GHMP. Tato výstava je zaměřena na českou tvorbu let devadesátých a těch současných. Představují se umělci různých generací a jejich díla nejsou řazena chronologicky, jak by se dalo předpokládat. Člověk tak má možnost objevit nečekané souvislosti, paralely v tvorbě umělce nového a umělce minulého století, možnost nových úhlů pohledu a interpretací.

Ve druhém patře Staroměstské radnice budou až do března k vidění fotografie Miroslava Tichého. Výstava s názvem Podoby pravdy je vůbec prvním uvedením jeho tvorby v Praze. Miroslav Tichý je velice zajímavá, u nás dlouho opomíjená, osobnost. Své fotoaparáty si vlastnoručně vyráběl, nenápadně schovával pod svetr a odhaloval jen v okamžiku stisku spouště. Mimo fotografií stojí za zmínku jeho malířská tvorba a jeho poněkud podivínská povaha. Nekompromisně se straní světa a nepodléhá jeho konvencím. Vyznačuje se také osobitým smyslem pro humor, který neodložil ani v 70. letech, kdy se ho snažili dostat do vězení: „Během jednoho soudního přelíčení se ve zprávě uvádělo, že v Tichého oděvu byly „s jistotou nalezeny dvě vši a kuchyňský šváb.“ Na dotaz soudce, co může říci k tomuto obvinění, Tichý odpověděl: „Povolejte je jako svědky!“ “

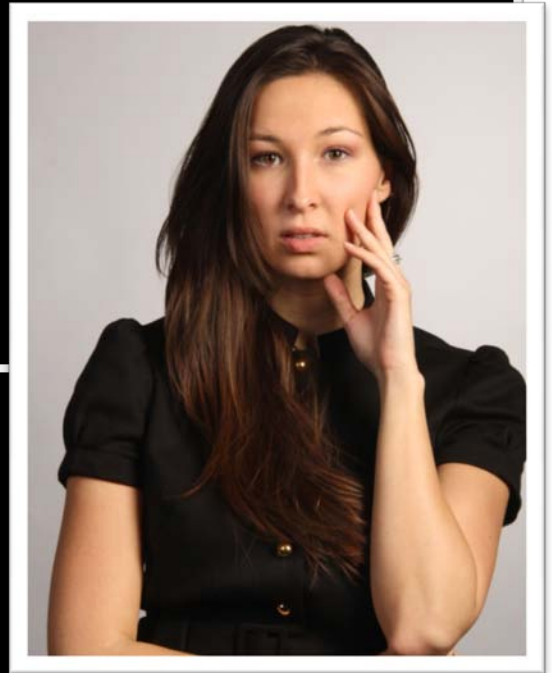
(LB)

Ahoj, jmenuji se Míša Křížáková. Fotografování se věnuji přibližně dva roky. Nejzajímavější objekt je pro mne člověk. S lidmi souvisí spousta citů a nálad, které se snažím zachytit (tzv. momentka). Často si sedám k rodinným albům a prohlížím si své fotky, když jsem byla malá, nad některými fotografiemi se mi chce smát, nad jinými plakat, asi proto fotografuji. Líbí se mi zachytit okamžik, který nám zůstane navždy, okamžik, který v nás probudí emoce.

Fotografuji i přírodu a vše kolem ní. Téma „krása“, pro mě znamená člověk, ale i příroda a různé hmotné věci.

Míša Křížáková

editorial

Slovo šéfredaktorky závěrem

S vypětím všech sil, ale také s velikým zpožděním konečně vydávám toto číslo GeNeZe. Obsahuje texty posbírané za minulý půlrok, ale také aktuální reakce na kulturní dění, které se mezi tím, než časopis prošel fází grafické úpravy a podobných úkonů, staly lehce neaktuálními. Je to jen odraz toho, jak čas rychle ubíhá a nikdy ho není dostatek. Myslím, že stojí za povšimnutí také to, že je to GeNeZe v letošním školním roce první, a s mým ubývajícím optimismem musím konstatovat, že nejspíš i poslední. Hned v úvodu jsem začala agitačním tónem, tudíž i v závěru si dovolím trochu těch výzev k váženému čtenářstvu a studentstvu Gymnázia Na Zatlance.

Nejprve k tomu, proč a za jakých okolností školní časopis GeNeZe vznikl. Na konci školního roku když jsem byla ve druhém ročníku, přišla s nápadem školního časopisu dcera paní profesorky Feuersteinové, která sestavila poměrně rozsáhlou redakční skupinu. Všichni se hrnuli do toho něco napsat. První číslo vyšlo poslední školní den toho roku a bohužel naprosto zapadlo ve víru rozdávání vysvědčení, pochval a důtek. Nevzdávali jsme se ale a hned po prázdninách jsme se snažili s pár odvážnými navázat a sestavit redakci, která by školní časopis vydávala pravidelně, nejlépe jednou měsíčně. Nabití idealismem jsme naplnili první číslo, které nakonec vyšlo až k 17. listopadu. Během roku ale postupně ubýval počet redaktorů. Z původních deseti nadšenců zbylo už jen pár. Jako čtyři stateční jsme ale pokračovali dál a naplnili nakonec i druhé číslo GeNeZe toho školního roku. Bohužel už ale nevyšlo na světlo boží, nejspíš pod vlivem vzpomínek na nekonečné hodiny stání u tiskárny, kompletování jednotlivých výtisků a konečně prodeje časopisu na chodbě, který si nakonec skoro nikdo nekoupil. Tak skončila GeNeZe a do letošního roku opět zůstala téměř zapomenuta. A jelikož jsem věčný idealista, usmyslela jsem si učinit poslední pokus o to vytvořit tradici školního časopisu. Má představa byla taková, že se chopím funkce šéfredaktorky, seženu redaktory, kteří se budou specializovat na různé oblasti kultury, umění, žurnalistiky apod. a také grafika, jednu z nejdůležitějších persón žurnalistického procesu. Zkrátka, že celá redakce bude fungovat tak, jak tomu je u běžných novin či časopisů. Pro tu nevděčnou funkci grafika jsem nakonec nikoho nesehnala, a tak jsem se jí musela opět chopit sama a možná i proto se celý proces zpracovávání tohoto čísla tak prodloužil. Posbírala jsem práce, které mi poslali někteří studenti a spíše studentky. Byli velice ochotní pomoci a za to jim moc děkuji. Také bych ráda poděkovala paní profesorce Novákové, z jejíchž hodin některé práce pochází. GeNeZe tedy vychází, ale zdaleka ne úplně kompletní a v takové podobě, jakou jsem jí zamýšlela dát. Berme to jako výraz jakéhosi volání o pomoc. Sám člověk na tolik práce nestačí. Ale taková práce jednoho člověka za pomoci ostatních může posloužit jako základ či odrazový můstek pro další redakční činnost. Dostávám se tedy k již avizovaným prosbám. Víím, že už více za svého studia na Zatlance nestihnu, ale to neznamená, že na mou úpornou snahu nemůže navázat někdo jiný, nechopí se mého idealismu a nebude pokračovat. Mileráda se o své zkušenosti podělím a to pomyslné žezlo vedení někomu předám.

Na závěr bych ráda vynesla takovou motivační otázku: Proč by naše škola nemohla také mít svůj vlastní školní časopis, ve kterém se bude zrcadlit její mentalita, schopnosti a prestiž?

Veronika Smolková, 4.A

GeNeZe, únor 2011:

Šéfredaktor: Veronika Smolková, 4.A

Redakce: Barbora Haplová, 4.C
Lenka Babická, 4.C
Veronika Smolková, 4.A
Radka Borovičková, 2.E
Míša Křížáková, 2.E
Matouš Voldřich, 3.A

Grafika: Veronika Smolková, 4.A
Michal Pliešovský, 4.C

Kontakt: časopis.info@seznam.cz
Veronika.smolkova@seznam.cz

